

ÅRSRAPPORT 2016

1991 ÅR
25 2016

*ROAF jobber for økt ombruk
og materialgjenvinning
- målet er 70% innen 2030.*

Enkelt for deg – bra for miljøet!

ROAF
Romerike Avfallsforedling IKS

ROAFs EIERKOMMUNER

G ROAFs GJENVINNINGSTASJONER

Aurskog-Høland Spilhaugveien 249, 1930 Aurskog

Enebakk Lillestrømveien 673, 1912 Enebakk

Fet Heiasvingen 91, 1900 Fetsund

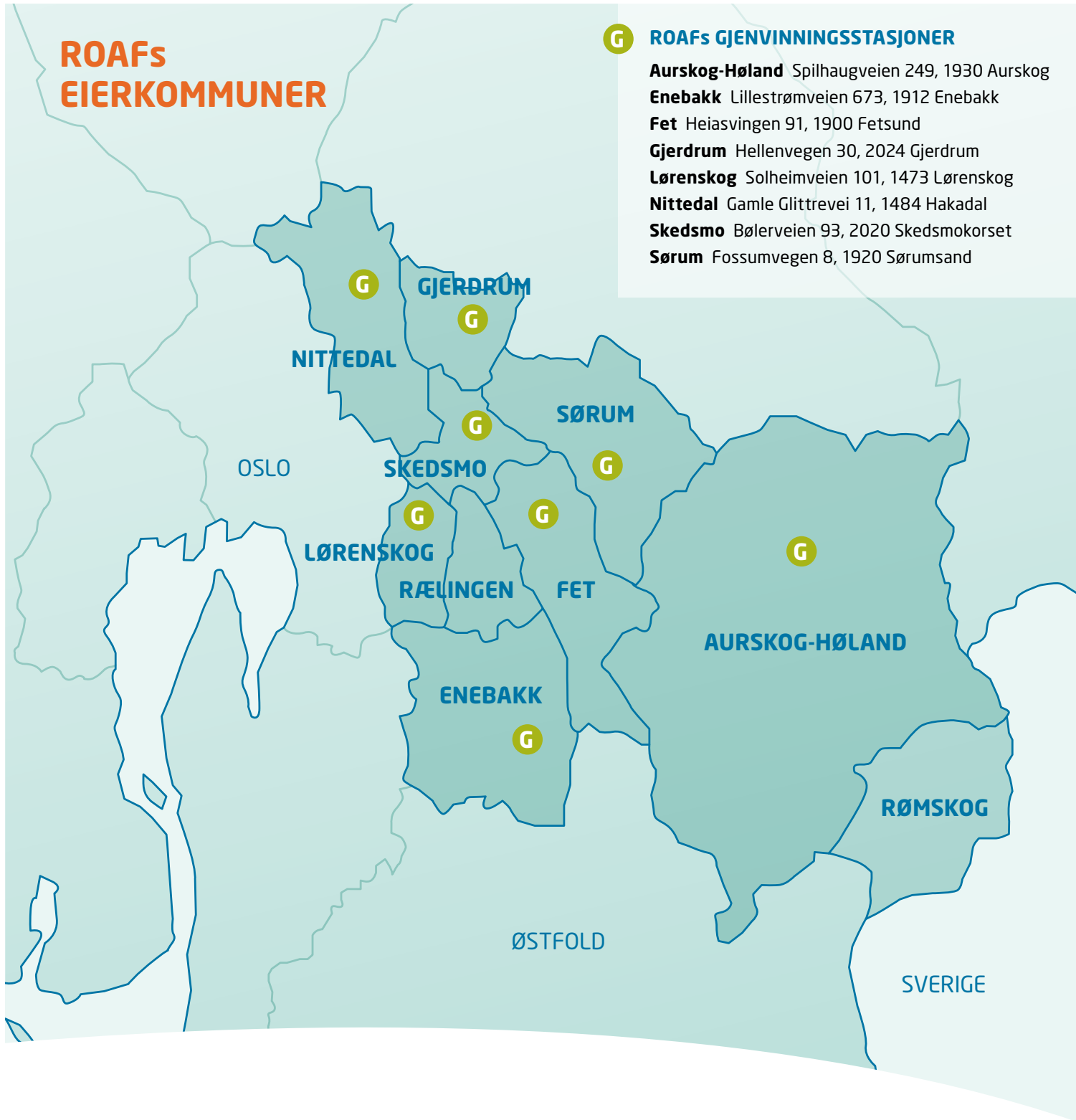
Gjerdrum Hellenvegen 30, 2024 Gjerdrum

Lørenskog Solheimveien 101, 1473 Lørenskog

Nittedal Gamle Glittrevei 11, 1484 Hakadal

Skedsmo Bølerveien 93, 2020 Skedsmokorset

Sørum Fossumvegen 8, 1920 Sørumsand

Romerike Avfallsforedling IKS er et interkommunalt avfallsselskap for kommunene Aurskog-Høland, Enebakk, Fet, Gjerdrum, Lørenskog, Nittedal, Rælingen, Skedsmo, Sørum og Rømskog. Rømskog er assosiert medlem. Selskapet er ansvarlig for innsamling av husholdningsavfall i disse kommunene og

betjener over 195 000 innbyggere. ROAF driver også Bøler avfallsdeponi og åtte gjenvinningsstasjoner, samt ordning for innsamling av farlig avfall, og har 207 returpunkter for glass- og metallemballasje ved utgangen av 2016. Selskapet har ca. 80 årsverk og en omsetning på vel 250 millioner kroner.

Aurskog-Høland
kommune

Enebakk
kommune

Fet
kommune

Gjerdrum
kommune

Lørenskog
kommune

Nittedal
kommune

Rælingen
kommune

Skedsmo
kommune

Sørum
kommune

Assosiert
medlem

Rømskog
kommune

Innhold

Forord	5
Nøkkeltall	6
Viktige hendelser i 2016	8
ROAFs avfalls- og virksomhetsstrategi	10
Styrets beretning	12
Organisasjonsutvikling	17
Avfallshåndtering	23
Kommunikasjon	33
Miljø og samfunnsansvar	37
Anskaffelser	40

REGNSKAP

Resultatregnskap	43
Balanse	44
Kontantstrømanalyse	46
Regnskapsprinsipper	47
Noter	49
Revisors beretning	54
Etterkalkyle selvkost	56
Splitt av sysselsatt kapital	58

Administrerende direktør,
Øivind Brevik.

10

KOMMUNER

195 165

INNBYGGERE

8

GJENVINNINGSSSTASJONER

80

ÅRSVERK

Miljø på agendaen

2016 har vært et år hvor samfunnet har engasjert seg i miljøspørsmål. ROAF har bidratt til dette! Vi har fått mye oppmerksomhet i lokale og nasjonale medier. Matkontrollen fra TV2 besøkte vårt sorteringsanlegg for å dokumentere problemet med at befolkningen kaster fullt spisbar mat, og sammen med TV2 åpnet vi grønne matavfallsposer og spiste brødskiver med ost og skinke.

BIOGASS TIL RENOVASJONSBILENE

Først og fremst oppfordrer vi selvsagt alle til å spise opp maten sin. Spiselig mat skal ikke kastes. Men matavfall, som skrell, skrotter, bein og grut skal kastes i den grønne posen og ikke i restavfallet, som dessverre mange gjør. Vi ønsker mest mulig matavfall i grønne poser, slik at vi kan være selvforsynte med biogass til alle renovasjonsbilene i vårt distrikt. I dag produserer vi 71 % av biogassen vi trenger for å hente avfall i våre ti kommuner.

De som tror at det ikke hjelper å sortere ut matavfall, er med på å øke felleskostnadene. Hvis alle innbyggerne hadde kildesortert, så ville dette kunne påvirket renovasjonsgebyret i positiv retning. Altså lønner det seg økonomisk – så vel som miljømessig – å kildesortere, for da vil ROAF få mindre kostnader ved feilsortering.

Det er viktig å presisere at de som kildesorterer matavfall i grønn pose er flinke, renhetsgraden er på hele 98 %. Det er vi i ROAF veldig fornøyd med.

PLAST, METALL OG RESTAVFALL I SALIG BLANDING

I 2016 samlet vi inn 13,4 kilo plast per innbygger, noe som er en økning fra 9,7 kilo i 2015. Dette er veldig gode resultater og viser at ettersorteringsanlegget vårt gjør den jobben det skal.

Dessverre ser vi at det kommer mye pant inn i ettersorteringsanlegget. Det kastes pant for ca. 5 millioner kroner i restavfallet hvert år. Det er så mye pant at det tilsvarer ca. 40 000 fulle 140 liters avfallsbeholdere.

Det viser seg også at det er mye bokser fra Øst-Europa og Sverige som innbyggerne kaster i restavfallet, i stedet for å levere det til ett av våre 207 returpunkt for glass- og metallemballasje. Det er nesten ni kg glass- og metallemballasje pr person som havner i restavfallet. For å forsøke å få tak i alle disse drikkeboksene, samt å få ut glassemballasje av restavfallet, fikk hver husstand i Aurskog-Høland og Rømskog sin egen beholder for glass- og metallemballasje i høst.

Et av målene i ROAFs Avfallsstrategi fram mot 2030, er at alle husstandene i våre eierkommuner skal få sin egen beholder til glass- og metallemballasje. Det er knyttet stor spenning til hvordan det vil påvirke mengden restavfall og økningen i innsamlet glass- og metallemballasje. Jo flere som kildesorterer, desto mer klimanyttig er det – og vi vil klare å holde kostnadene nede.

ENDA BEDRE PÅ KILDESORTERING

Den 3. juni markerte vi at ROAF var 25 år, noe som betyr at arbeidet for å få innbyggerne til å kildesortere har vart lenge. Det er imidlertid først de siste årene vi virkelig har fått til de gode resultatene, men skal vi nå 70 % materialgjenvinning og ombruk innen 2030, har vi fortsatt en vei å gå.

For å gjøre det lettere for innbyggerne å kildesortere, gjennomførte vi et stort prosjekt i sommer. Vi satte nye klistremerker på hele 70 000 avfallsbeholdere. Med god informasjon på beholderen håper vi at det skal bli lettere å kildesortere riktig. Samtidig ble det foretatt en gjennomgang av beholderparken, og vi fikk registrert ca. 8 000 avfallsbeholdere som var klare for utskiftning. Det var omlag 40 sommervikarer som fikk denne oppgaven, og de gjorde en fantastisk jobb.

RESSURSER I AVFALLET

ROAF har verdens enkleste kildesorteringssystem, og vi ønsker at alle innbyggerne våre skal bruke det og forstå nytten av det. Vi ønsker å utnytte ressursene som ligger i avfallet, fordi det lønner seg både økonomisk og miljømessig.

Vi skal fortsatt jobbe for å tilby de beste løsningene for våre innbyggere, med fortsatt fokus på avfallsreduksjon og ombruk.

Målet vårt er hele tiden at det skal være enkelt for dea - bra for miljøet!

Øivind Brevik
Administrerende direktør

NØKKELTALL

BEFOLKNING	FOLKETALL		PRIVATHUSHOLDNINGER 2016		NÆRINGSKUNDER
	31.12.16	Endring siste år	Antall	Hytte-renovasjon fakturerte	Antall
Sørums kommun	17 665	222	6 911	0	89
Fet kommune	11 555	181	4 590	324	61
Rælingen kommune	17 730	304	7 346	0	55
Enebakk kommune	10 927	57	4 370	528	70
Lørenskog kommune	37 406	1 038	15 344	0	113
Skedsmo kommune	53 276	754	22 891	0	187
Nittedal kommune	23 213	356	9 108	6	84
Gjerdrum kommune	6 546	223	2 493	0	34
Aurskog-Høland kommune	16 162	248	7 002	1 020	34
Rømskog kommune	685	13	29	191	5
SUM	195 165	3 396	80 084	2 069	732

Folketall og antall privathusholdninger er hentet fra SSB.

NØKKELTALL	2005	2014	2015	2016
Besøktall gjenvinningsstasjonene	93 232	150 712	195 484	197 048
Avfallsmengder (i tonn)	63 547	80 096	87 547	90 795
Materialgjenvinning-/ombruksgrad	27,2 %	39,5 %	44,4 %	46,6 %
Gjennomsnittlig gebyr, standard renovasjon * i kommunene (i kr/år)	1 717	2 873	3 335	3 266
Antall faste ansatte (årsverk)	23	63	76	80

* Standard renovasjon basert på 140 l beholder for mat- og restavfall, ukestømming. 240 l beholder for mat- og restavfall i Aurskog-Høland og Rømskog kommune, 14-dagers tømming.

Viktige hendelser i 2016

FEBRUAR

- Ansettelse av to Miljøagenter, som skal ha fokus på riktig og økt kildesortering blant våre innbyggere.

MARS

- Kickoff på Batterijakten på ROAF Miljøpark.
- Utdeling av kr 25 000 av ROAF-fondets midler til lag og foreninger i våre eierkommuner.

APRIL

- Besøk av TV2 og Matkontrollen, med Solveig Barstad i spissen. Sak med fokus på all den spiselige maten som kastes. Ble vist på TV2 den 3. november.
- Miljøbilens vårute - besøk i nærområdet for å samle inn farlig avfall og småelektronikk.
- Ny Virksomhetsstrategi for ROAF ble vedtatt i Representantskapet den 28/4.

MAI

- Slutt på papirdeklarerer for næringsdrivende, kun elektronisk deklarerer av farlig avfall fra 1. mai 2016.

JUNI

- Ny biogassbil.
- Markering av ROAFs 25-års jubileum den 3. juni.
- I perioden 17.-28. juni tok vi imot 850 tonn med husholdningsavfall fra Oslo. Dette pga. utbedring av EGEs anlegg i Oslo. ROAF har en beredskapsavtale med EGE i Oslo og ØRAS på Øvre Romerike, som gjør at vi kan avhjelpe hverandre ved driftsstopp.

JULI

- Juli-september: Omlag 40 sommervikarer omprofilerte avfallsbeholdere og registrerte ødelagte avfallsbeholdere i Enebakk, Fet, Gjerdrum, Lørenskog, Nittedal, Rælingen, Skedsmo og Sørum.

AUGUST

- Vask av tidligere matavfallsbeholdere og omprofilering til beholdere for glass- og metallemballasje, for utsetting i Aurskog-Høland og Rømskog.
- Sak på TV2-nyhetene vedr. import av øl, med hovedfokus på hvor mye utenlandsk pant vi kaster i restavfallet hvert år.

SEPTEMBER

- Utrulling av avfallsbeholdere til glass- og metallemballasje til innbyggerne i Aurskog-Høland og Rømskog startet 12. september.
- Miljøbilens høstrute - besøk i nærområdet for å samle inn farlig avfall og småelektronikk.

OKTOBER

- Utdeling av kr 30 000 av ROAF-fondets midler til lag og foreninger i våre eierkommuner.

NOVEMBER

- Signerte avtale med Follo Ren ang. mottak av mat- og restavfall til ROAFs ettersorteringsanlegg.

DESEMBER

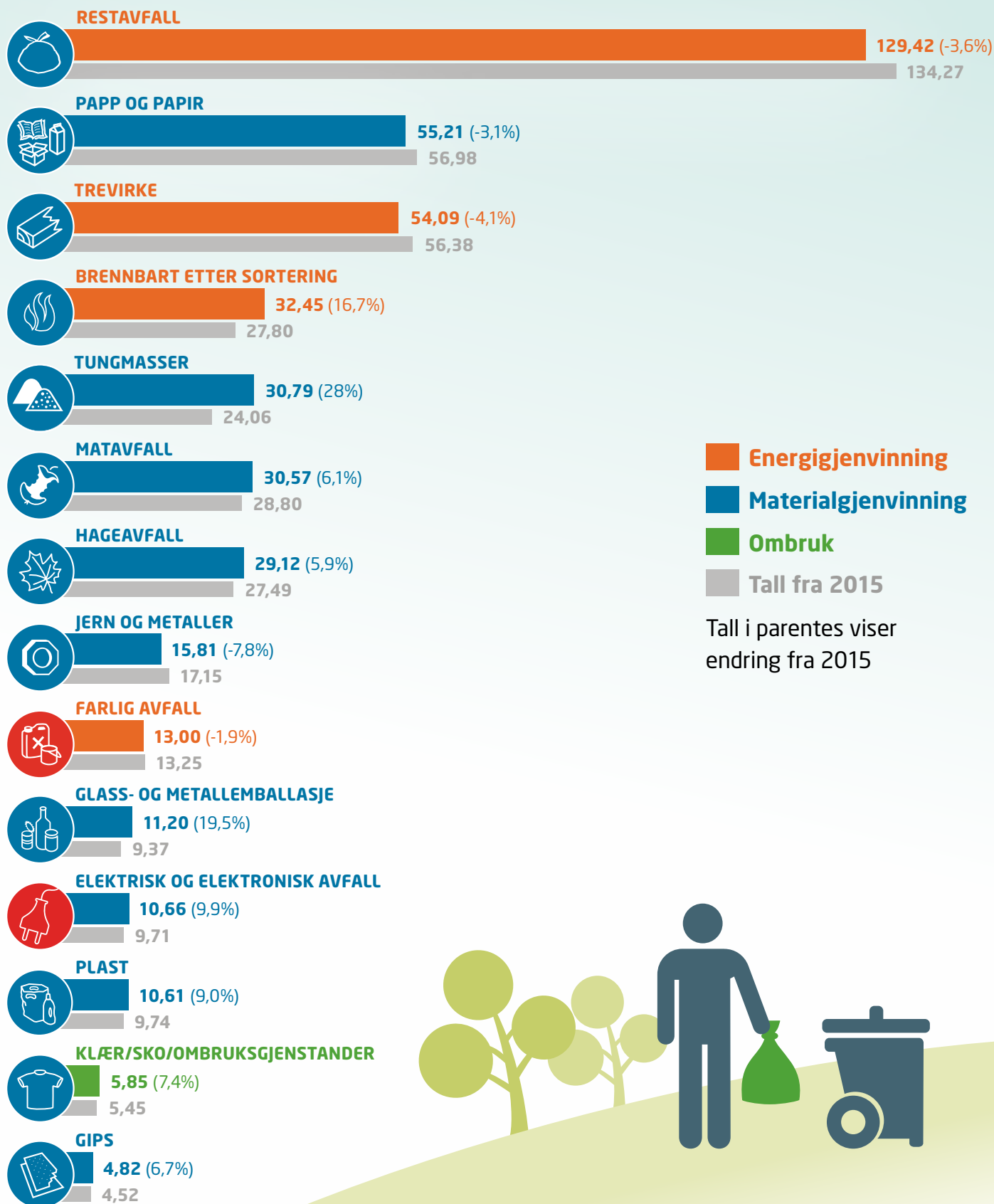
- Omorganisering av ROAF
- Forprosjektet "Produksjon av mikroalger med rensing av sigevann og deponiggass" ble avsluttet. Dette forprosjektet har mottatt økonomisk støtte fra Regionalt forskningsfond Hovedstaden, og ROAF skal søke om økonomiske midler til hovedprosjektet høsten 2017.

433,6 kg avfall per innbygger i 2016

Antall kg per innbygger, fordelt på ulike avfallstyper.

- Energigjenvinning
- Materialgjenvinning
- Ombruk
- Tall fra 2015

Tall i parentes viser endring fra 2015

ROAFs avfalls- og virksomhetsstrategi

Sammen skal vi klare å nå våre mål. ROAF satte i gang en strategiprosess for ny virksomhetsstrategi sommeren 2015. Ny virksomhetsstrategi for ROAF ble vedtatt i Representantskapet den 28. april 2016.

ROAFS PLANHIERARKI BESTÅR AV FØLGENDE ELEMENTER:

Selskapsavtalen

Øverst i planhierarkiet ligger ROAFs Selskapsavtale, som definerer ROAFs formål, deltakernes eierandel og ansvarsandel, selskapets styrende organer, samt økonomiforvaltning og økonomistyring. Selskapsavtalen er ROAFs viktigste styringsverktøy.

Avfallsstrategi

I ROAFs selskapsavtale ligger kravet om en langsiktig hovedplan for ROAF. Denne hovedplanen har vi nå valgt å kalle "Avfallsstrategi og mål fram mot 2030". Denne strategien vil følges opp og oppdateres kontinuerlig fra og med 2016. Hver avdeling har ansvarsområder og blir fulgt opp med relevante KPIer. Det overordnede målet med avfallsstrategien er å nå en materialgjenvinningsgrad, inkludert ombruk, på over 70 % innen 2030.

Avfallsstrategien består i dag av 17 punkter i tillegg til retningslinjer i handlingsplanene og virksomhetsstrategien (Veiviseren). Punktene er utarbeidet og presentert i prioritert rekkefølge, og skal ses opp mot det overordnede målet. Alle tiltak som blir innført og vurdert, har til hensikt å øke materialgjenvinningsgraden og tilby enkle sorteringsløsninger for våre kunder. I mange tilfeller betyr det økte engangs-investeringer eller driftskostnader i en fase hvor tiltakene innføres - men over tid økte inntekter i form av salg av råvarer, og ikke minst en positiv effekt på klima og miljø, ved å holde ressurser i omløp.

I relasjon til disse målene har ROAF et bedre utgangspunkt enn de aller fleste med ettersorteringsanlegget. Det er imidlertid fremdeles slik at meste-parten av jobben for å nå høyere materialgjenvinningsgrad må gjennomføres av den enkelte innbygger hver dag - hele året - uansett hvor man er. Hvordan vi fronter våre mål i sosiale medier, ROAF posten og i frontlinjene på gjenvinningsstasjonene er viktigere enn noen gang. Ved å øke bevisstheten hos våre ansatte, håper vi å overføre dette til våre kunder, få bedre materialgjenvinningsgrader og i tillegg forbedret økonomi. På alle arenaer og avdelinger jobbes det med dette hver eneste dag.

Virksomhetsstrategi

ROAFs virksomhetsstrategi ble vedtatt i 2016 for perioden 2016-2025, og er et styringsverktøy for styre, ledere og ansatte i ROAF. Virksomhetsstrategien synliggjør veivalg, sikrer rammebetingelsene og støtter opp under avfallspyramiden. Virksomhetsstrategien er planlagt endret hvert 6. år.

Handlings- og økonomiplan

Handlings- og økonomiplanen lages i fireårs-perspektiv, og rulleres hvert år. For å nå ROAFs formål og mål er det nødvendig å videreføre tiltak, samt etablere nye. Planene utformes med tiltak i henhold til de fire hovedmålene i ROAFs virksomhetsstrategi, samt en fireårig investeringsoversikt.

Budsjett og investeringsplan

ROAFs budsjett og investeringsplan vedtas hvert år, og er detaljert i forhold til hva ROAF skal gjennomføre det bestemte budsjettåret.

Forretningsidé

ROAF sikrer miljøriktig og kostnadseffektiv avfallshåndtering for eierkommunenes innbyggere. Vi skal bli best på materialgjenvinning i Norge.

Visjon: Enkelt for deg - bra for miljøet!

Kundeløfte:

Med miljøet i fokus lover vi våre kunder en enklere hverdag.

ROAFs kjerneverdier skal fortelle hvilket verdigrunnlag vi forsøker å etterleve i alt vårt virke:

- **Miljøansvar**
- **Engasjement**
- **Service**
- **Tillit**

ROAF vil være innbyggernes, eiernes og andre kunders samspiller for å nå mål som er satt nasjonalt og internasjonalt. Dette for å påvirke klimautvikling, miljø og ressursuttak på en best mulig måte.

ROAF er i en god utvikling og har gjort noen store løft i forbindelse med investering i et moderne etter-sorteringsanlegg. Vi har planer om bedre og mer tilgjengelige gjenvinningsstasjoner. Vi ønsker å profesjonalisere oss i det vi har satt i gang og utnytte eksisterende anlegg mer optimalt - for våre eiere, naboelskap og nabokommuner.

Gjennom profesjonalisering og innbyggerperspektivet, søker vi hele tiden å levere best mulig kvalitet til en lavest mulig kostnad. ROAFs eiere har store ambisjoner, og vi ønsker å bidra til at de nås ved å bli landets ledende avfallsselskap.

Virksomhetsstrategien "Veiviseren" har tatt utgangspunkt i de formål og rammebetingelser ROAF har. I virksomhetsstrategien har ROAF fire viktige hovedmål:

- 1. Avfallshåndtering**
- 2. Miljø- og samfunnsansvar**
- 3. Samarbeid og regionalisering**
- 4. Organisasjonsutvikling**

Hvert hovedmål har en rekke underpunkter som beskriver hva ROAF skal gjøre frem mot 2025.

Virksomhetsstrategien fungerer som et levende og hensiktsmessig verktøy både for styrende organer, administrativ ledelse og ansatte mht. prioritering og retning, og som rettesnor ved operasjonalisering av tiltak.

Virksomhetsstrategi 2016-2025 «Veiviseren»

ROMERIKE AVFALLSFØREDLING IKS

STYRET 2016 HAR BESTÅTT AV:

(Bak f.v.) **Tor Allstrin** (styremedlem), **Terje Skovly** (ansattrepresentant), **Øivind Brevik** (administrerende direktør).
(Foran f.v.) **Dag Møkleby** (styremedlem), **Nina Elisabeth Kristiansen** (styreleder), **Arne Brovold** (nestleder),
Beate Kristin Storsul (styremedlem).

Styrets beretning 2016

VIRKSOMHETENS ART OG TILHOLDSSTED

Romerike Avfallsforedling IKS (ROAF) er et interkommunalt avfallsselskap eid av kommunene Aurskog-Høland, Enebakk, Fet, Gjerdrum, Lørenskog, Nittedal, Rælingen, Skedsmo og Sørum. I tillegg gjennomføres også avfallshåndteringen i Rømskog kommune. Selskapets oppgave er å ivareta den praktiske gjennomføringen av kommunenes ansvar og oppgaver knyttet til håndtering av husholdningsavfall.

Selskapet driver også åtte gjenvinningsstasjoner og et avfallsdeponi hvor det tas imot avfall fra næringsvirksomhet, samt at ROAF samler inn avfall fra enkelte næringskunder. Selskapets forretningskontor er lokalisert til ROAF Miljøpark på Bøler i Skedsmo kommune.

ÅRETS UTVIKLING

Ny virksomhetsstrategi ble vedtatt i april 2016 for perioden fram mot 2025. ROAF sine eiere er ambisiøse og målet for ombruk og materialgjenvinning innen 2030 er satt til 70 prosent. Det jobbes kontinuerlig med holdningsskapende arbeid og det gir resultater, selv om veien fram mot 70 prosent ombruk og materialgjenvinning vil kreve hardt arbeid av alle - både innbyggere, eiere, styre og administrasjon.

ROAF sitt 25-års jubileum ble markert i juni med eiere, forretningspartnere, ansatte og naboer. Gjennom året var ROAFs ettersorteringsanlegg i mediebildet flere ganger, ikke minst på TV2 som benyttet det i et innslag i forbindelse med matsvinn og pant som blir kastet i restavfallet.

Mot slutten av året fikk innbyggerne i Aurskog-Høland og Rømskog egne beholdere for glass- og metallemballasje, noe som innbyggerne har vært svært fornøyd med - og som umiddelbart ga bedre resultater for innsamlet mengde av disse råvarene. Dette er i henhold til ROAFs avfallsstrategi (hovedplan) fram mot 2030, punkt 2. Samme løsning skal de kommende årene gis alle ROAF sine innbyggere.

FREMTIDIG UTVIKLING

ROAF sitt tjenestetilbud har de siste årene utviklet seg mye. I tillegg er det en kraftig økning i antall innbyggere,

samt at ROAF har fått flere kommuner å håndtere avfallet i. Alt dette har medført at en omorganisering ble igangsatt i 2016 og fullført i 2017. Dette for å møte fremtiden på en så optimal måte som mulig.

Regionalt samarbeid er et område det har vært stort fokus på og som vil være aktuelt i årene som kommer - ikke minst med tanke på å utnytte ROAFs anlegg på en mer optimal måte for flere enn bare ROAFs eiere. Regionalt samarbeid er et viktig element, ikke minst med tanke på at innbyggerne i ROAF sine kommuner gjerne jobber i andre kommuner og vice versa - fordi innbyggerne er mobile og regionen bør jobbe mot å få mer like løsninger som er lett forståelige. Dette har blant annet resultert i en avtale om mottak av avfall fra Follo Ren sine innbyggere fra 1. oktober 2017. Follo Ren dekker fem kommuner med til sammen 110.000 innbyggere.

Gjenvinningsstasjonene vil være en av hovedsatsningsområdene til ROAF de kommende årene. Eksempelvis er nye Lørenskog gjenvinningsstasjon vedtatt av ROAFs representantskap. Denne investeringen, samt andre oppgraderinger, bedre åpningstider og andre tilbud vil være viktige bidrag.

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

Årsregnskapet gjøres opp med et begrenset avvik i forhold til budsjett, ca. 1 prosent positivt avvik. På totalregnskapets inntektsside framgår det at de totale salgsinntekter har vært 3,3 millioner kroner høyere enn budsjettet, og 4,5 millioner kroner høyere enn regnskap for 2015.

Hovedårsakene til endringer i inntekter for totalregnskapet

Inntektene til avfallsdeponiet har vært 1,9 millioner kroner høyere i 2016, sammenlignet med 2015. Det har vært en økning på 0,7 millioner kroner på inntekter fra næringsrenovasjon, som følge av flere næringskunder. Inntektene på gjenvinningsstasjonene, samlet for husholdning og næring, har gått ned med 0,8 millioner kroner - hovedsakelig på grunn av at flere avfallstyper har blitt gratis å levere.

Det har vært 0,9 millioner kroner høyere inntekter på papir, metaller, plastemballasje, blybatterier og glass- og metallemballasje med videre, sammenlignet med 2015. Utsorterte avfallstyper fra sorteringsanlegget har økt på inntektssiden fra 3,7 millioner kroner i 2015 til 4,3 millioner kroner i 2016.

Sum kostnader i totalregnskapet

Driftskostnadene er ca. 3,4 millioner kroner høyere enn budsjettet. Dette skyldes stort sett økte behandlingskostnader på ulike avfallstyper, økt innsats på informasjon, samt drift av maskiner og biler.

GENERELT

Avsetning av varer fra ettersorteringsanlegget er fremdeles en utfordring, da det ikke er et perfekt marked for materialgjenvinning i Europa ennå - men mot slutten av året fant ROAF en mottaker i Tyskland for plastfolie fra ettersorteringsanlegget. Dette har så langt gitt gode resultater i form av at vi har fått avsetning for vår største plastkvalitet. ROAF er generelt sterkt eksponert mot det internasjonale markedet. Råvarepriser på både metaller, papir, trevirke og plast svinger fra år til år, og gjennom året. Dette har ikke gitt store utslag for regnskapsåret 2016.

Regnskapsresultatet viser at driftsinntektene har blitt ca. 220,5 millioner kroner, og de totale driftskostnadene ca. 225,9 millioner kroner. Etter finansposter viser regnskapet et underskudd på ca. 10,2 millioner kroner før skatt, mot et budsjettet underskudd på ca. 12,9 millioner kroner.

ROAF har investert for ca. 46,9 millioner kroner i 2016, mot budsjettet 43,8 millioner kroner. Av dette utgjør tomte kjøp ca. 13,8 millioner, som er hovedforklaringen på at det er benyttet marginalt mer enn budsjettet til investeringer.

For 2016 viser selvkostkalkylen for husholdningsområdet et underskudd på ca. 12,6 millioner kroner. Hvilket er omtrent som budsjettet.

ROAF er i sitt daglige virke stort sett i selvkostområdet, men ROAF yter også tjenester ovenfor det private næringsliv. All næringsvirksomhet er skattepliktig, og ROAF betaler ca. 0,5 millioner kroner i skatt på overskuddet for 2016.

SELVKOST VERSUS NÆRING

Det gjennomføres fullt regnskapsmessig skille mellom

husholdning og næring ved bruk av fordelingsnøkler på transaksjonsnivå (nøkkel pr konto).

HUSHOLDNINGSGREGNSKAPET

Ved inngangen til 2016 hadde ROAF et justeringsfond på + 8,0 millioner kroner. Ved utgangen av 2016 er justeringsfondet + 4,6 millioner kroner. I henhold til selskapsavtalen skal selvkostresultatet dekkes inn i budsjett år 2 etter resultatet. Utgående balanse justeringsfond 2015 var i sin helhet benyttet som fratrukk i driftstilskudd 2016 for ROAFs eierkommuner pr. 31.12.16.

NÆRINGSREGNSKAPET

ROAF har et tilbud til små og mellomstore bedrifter som har lignende avfall som husholdningene. Dette gjelder både innsamling, gjenvinningsstasjoner og leveranser av farlig avfall. I tillegg har ROAF et avfallsdeponi som både benyttes til eget, ikke gjenvinnbart avfall fra gjenvinningsstasjonene, samt at avfallsdeponiet er et tilbud til næringsvirksomheter. Det regnskapsmessige resultatet av næringsdriften ble ca. 1,0 millioner kroner i 2016, mot 0,4 millioner kroner i 2015.

FINANSIELL RISIKO OG LIKVIDITET

ROAFs lån og likvider har flytende rente, og er således eksponert for den til enhver tid gjeldende markedsrente. Midler avsatt til etterdriftsfond for Bøler avfallsdeponi er i hovedsak plassert på bankkonto og utgjør ca. 41,9 millioner kroner pr 31.12.2016.

ARBEIDSMILJØ OG PERSONALE

ROAF har 80 ansatte i faste stillinger ved utgangen av 2016. Dette utgjør 79,3 årsverk. I tillegg har ROAF en lærling i gjenvinningsfaget. Fra september 2016 har ROAF tatt imot tre kandidater på hospitering på Skedsmo gjenvinningsstasjon og to kandidater (fra Syria) på språktrening ved Fet, Gjerdrum og Sørums gjenvinningsstasjon. Alle fem har fått prøvd seg som kundeveiledere. Det har også vært en kandidat på språktrening på ettersorteringsanlegget. De fleste av disse har avtaler som går inn i 2017. Tre personer fullførte fagprøven i gjenvinningsfaget i 2016. Det er i 2016 registrert et sykefravær på 8,0 % mot 8,2 % i 2015. Av dette utgjorde 5,6 % langtidssykefravær (over 16 dager). Det totale fraværet gikk altså noe ned, det mest gledelige er den positive utviklingen fra 1. halvår med 9 % til 2. halvår med 6,9 %.

Det er registrert 515 avviksmeldinger i 2016, noe som er en kraftig oppgang fra 2015, da det ble registrert 298 av-

viksmeldinger. Hovedårsaken er at i januar 2016 innførte ROAF en applikasjon på mobilen for registrering av uønskede hendelser og forbedringsforslag. Avvikene varierer fra forslag om forbedringer på enkle rutiner om hvordan vedlikehold bør gjennomføres, til uønskede hendelser hvor det blant annet har oppstått brann i en gravemaskin. Avviksloggen viser at det ikke har vært noen alvorlige personskader i løpet av 2016.

Arbeidsmiljøet på ROAF må betegnes som godt. Det ble gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse i 2016. Resultatene fra denne var generelt gode, eksempelvis ga de ansatte tilbakemeldinger om at de er svært stolte over å jobbe i ROAF. Det var også meget høy score på om ansatte får hjelp og støtte fra sine kollegaer. Det var en flott svarprosent på hele 90,7. Andre arbeidsmiljøelementer som ROAF kan bli bedre på, jobbes det videre med i 2017. Det ble i 2016 avholdt fire AMU møter, og styret mener at møtene fungerer som et godt bindeledd mellom ledelse, vernetjeneste, tillitsvalgtapparat og bedriftshelsetjeneste.

Diskriminering

Diskrimineringslovens formål er å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter, samt å hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn. Selskapet arbeider aktivt, målrettet og planmessig for å fremme lovens formål innenfor vår virksomhet. Aktivitetene omfatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering.

Likestilling

Sammensetningen av ROAFs styre er 33,3 % kvinner og 66,7 % menn. Blant ROAFs 80 faste ansatte er det 28,9 % kvinner og 71,1 % menn. Ved nyansettelser behandles kvinner og menn likt.

YTRE MILJØ

Det er både i Norge og i ROAFs eierkommuner et relativt høyt forbruk, noe som vises med en oppgang i avfallsmengdene pr innbygger på 7 kg (2 %) etter 2 år på rad med nedgang. I 2016 ble ROAF resertifisert etter ISO 14001 standarden. Etter to dager med revisjon skryter revisorene av at de får inntrykk av at bedriften innehar høy kompetanse, og de mener at vi har gjort viktige og gode grep for å imøtekomme morgendagens krav. Sertifiseringsorganet KIWA fant i sin revisjon to avvik, fem merknader og fire forbedringspunkt. De to avvikene var formaliteter og ble lukket i løpet av samme uke som de ble gitt.

På bakgrunn av vilkårene i ny utslippstillatelse er det gjennomført flere analyser til luft, vann og støy. Alle målinger ligger under kravene.

FORTSATT DRIFT

Styret bekrefter med dette at forutsetningen for fortsatt drift av ROAF er til stede ved avleggelse av regnskap for 2016.

ÅRSRESULTAT OG DISPONERINGER

Årets totale underskudd er 10,6 millioner kroner etter skatt. Overskudd fra næringsvirksomheten, 0,6 millioner kroner, utdeles til ROAFs eierkommuner. Av det regnskapsmessige underskuddet på husholdningsvirksomheten på 11,2 millioner kroner avregnes dette mot opptjent EK-husholdning og utgående balanse justeringsfond 2016, som hensyntas senest ved budsjettet for 2018.

Bøler 13. mars 2017

Nina Kristiansen
Styreleder

Arne Brovold
Nestleder

Dag Møkleby
Styremedlem

Terje Skovly
Styremedlem

Tor Allstrin
Styremedlem

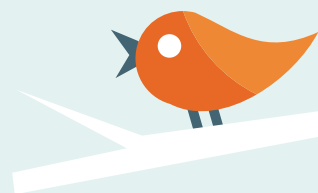

Beate Kristin Storsul
Styremedlem

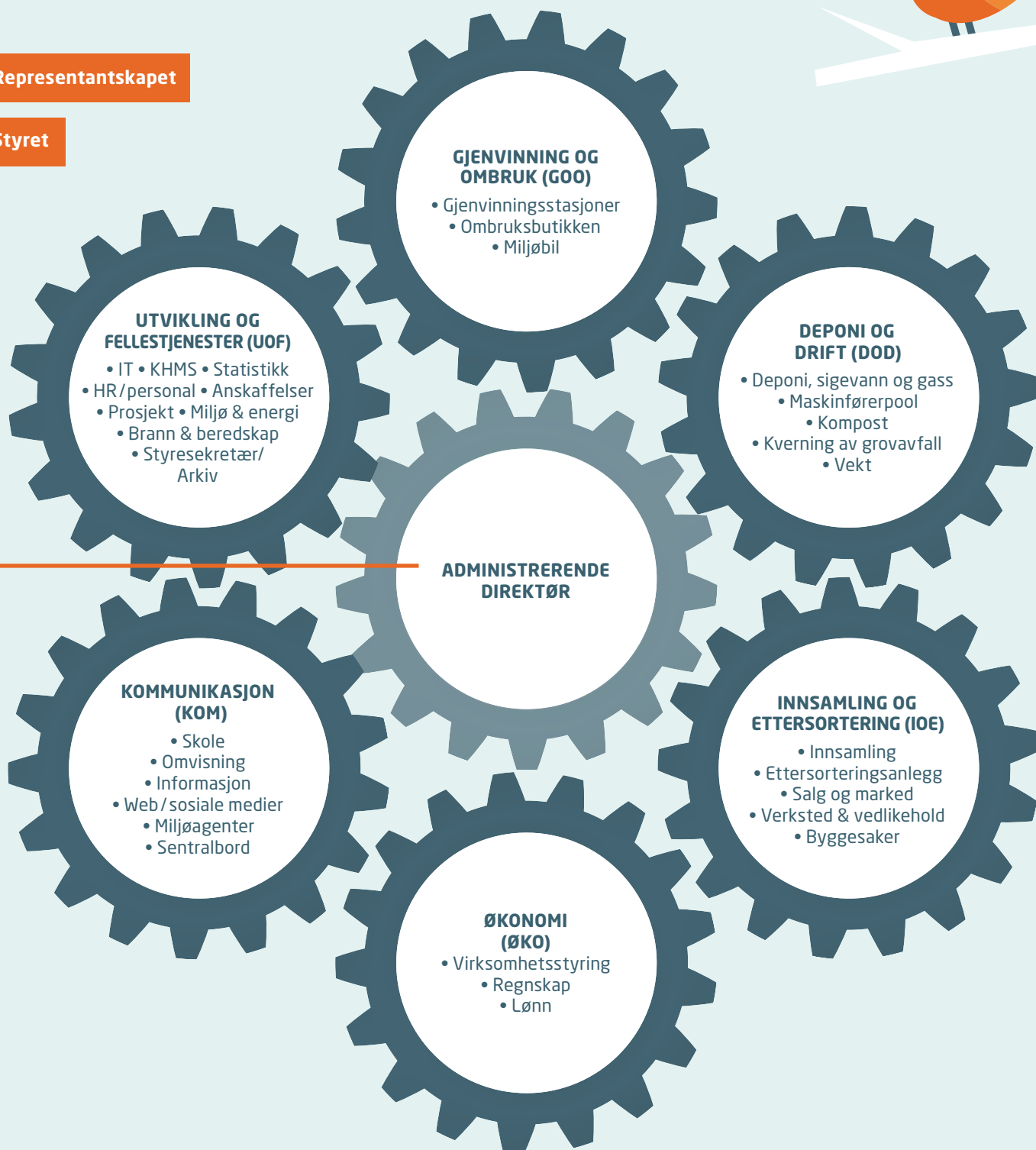
Øivind Brevik
Adm. dir.

Overordnet organisasjonskart

Representantskapet

Styret

Organisasjonsutvikling

Året 2016 ga oss flere nye medarbeidere, både i faste og midlertidige stillinger. Et av satsningsområdene for 2016 har vært større fokus på riktig sortering og økt gjenvinningsgrad. Dette har ført til ansettelse av to miljøagenter, der informasjonsdeling har vært høyt prioritert i møtene med bl.a. innbyggere og kontaktpersoner i borettslag. Nesten 40 ungdommer/voksne fikk sommerjobb for å omprofilere avfallsbeholdere for ROAF – nettopp med tanke på bedre sortering og spredning av nyttig informasjon til våre innbyggere. ROAF planlegger en ombruksbutikk, og har fått god drahjelp fra en gjenbrukskonsulent.

Ny virksomhetsstrategi ble vedtatt våren 2016 med ny visjon: Enkelt for deg – bra for miljøet! Virksomhetsstrategien fungerer som et levende og hensiktsmessig verktøy både for styrende organer, administrativ ledelse og ansatte mht. prioritering og retning – og som rettesnor ved gjennomføring av tiltak. Arbeidet og prosessen med implementering og tidsplan for ulike tiltak og prosjekter fortsetter i 2017.

MEDLEMMER OG VARAMEDLEMMER TIL ROAFs REPRESENTANTSKAP 2016

KOMMUNE	REPRESENTANTER	VARAMEDLEMMER
AURSKOG-HØLAND	Roger Evjen Simen Solbakken	Geir Olsen Rune Jørgensen
ENEBAKK	Øystein Slette Tonje Andersson Olsen	Hans Kristian Solberg Dag Bjerke
FET	Inge Ulekleiv Arvid Mytting	Yngve Lofthus Teigen Hallstein Flesland
GJERDRUM	Anders Østensen Jane B. Aambakk	Leif Haugland Lars Gustav Monsen
LØRENSKOG	Martin Bjerke Per Tore Johansen	Maritta Solaas Moen Amine Mabel Hansen
NITTEDAL	Hilde Thorkildsen Arnt Kristoffersen	Inge Solli Stein Tore Madsen
RÆLINGEN	Øivind Sand Gro Langdalen	Heidi Elisabeth Finstad Anne Jahr Kolstad
SKEDSMO	Boye Bjerkholt Glenn Simon Nerdal	Ole Jacob Flæten Juliane Skare
SØRUM	Rune Viestad Hans-Morten Vardøy	Heidi Westbye Nyhus Brede Rørhus

Representantskapets ordfører: Øivind Sand

Representantskapets varaordfører: Tonje Andersson Olsen

Det har vært avholdt to representantskapsmøter. Det er behandlet 21 saker.

OVERSIKT ROAFs STYRE 2016

Styrets leder:	Nina Elisabeth Kristiansen	
Styrets nestleder:	Arne Brovold	
Styremedlemmer:	Tor Allstrin Dag Møkleby Kari Westgaard Berg Beate Kristin Storsul Terje Skovly (ansattrepresentant)	01.01.2016–28.04.2016 29.04.2016–31.12.2016
Varamedlemmer:	Anne Hagerup Heggdal Sissel Sjølli Aage Kato Holt Jane Bråthen Iren Bratlie (ansattrepresentant) Lars Lilleengen (ansattrepresentant)	29.04.2016–31.12.2016 01.01.2016–28.04.2016 01.01.2016–28.04.2016 29.04.2016–31.12.2016

Det er avholdt ni styremøter. Det er behandlet 57 saker.

ORGANISASJONSUTVIKLING

Ved utgangen av 2016 hadde ROAF 80 faste ansatte, noe som til sammen utgjorde ca. 79,3 årsverk. I tillegg hadde vi i løpet av 2016 14 ansatte i engasjement, vikariat og som ekstrahjelp, og 38 ansatte i sommerjobb. Dette tilsvarer totalt 87 årsverk fordelt på 132 personer gjennom året.

ROAF har også i 2016 vært i utvikling når det gjelder antall ansatte, samt igangsetting og ferdigstilling av vedtatte prosjekter:

- IKT-konsulent (erstattet IKT-sjef som gikk over til driftslederstilling).
- To engasjementer som miljøagenter styrker jobben for høyere gjenvinningsgrad og informasjonsarbeid for riktig avfallssortering.
- Driftsanalytiker for å styrke ROAFs analysearbeid.
- Vikarer og fast ansatte på ettersorteringsanlegget.
- Ny driftsleder ved Skedsmo gjenvinningsstasjon.
- Vikar for ingeniør i foreldrepermisjon.
- Fire måneders engasjement som gjenbrukskonsulent for prosjektert ombruksbutikk.
- ROAF har erstattet ansatte som har sluttet ved ettersorteringsanlegget.
- Vikariater og ekstrahjelp har dekket opp permisjoner og sykefravær.

Ny virksomhetsstrategi har gitt oss større fokus på samfunnsansvar, også når det gjelder å tilby lærlingeplasser, hospiteringsplasser og arbeids- og språktrening. Fra september 2016 har ROAF tatt imot tre kandidater på hospitering ved Skedsmo gjenvinningsstasjon og to kandidater på språktrening ved Fet, Gjerdrum og Sørums gjenvinningsstasjon. Disse fem har fungert som kundeveiledere. Vi har også hatt en kandidat på språktrening ved sorteringsanlegget, som operatør. Det er individuelle tidsperioder for hospitering, gjennomsnittlig 2-3 måneder, og de fleste av kandidatene har avtale som går inn i 2017.

Høsten 2016 ble det foretatt en arbeidsmiljøundersøkelse. Den viste blant annet at ROAFs ansatte er meget stolte av sin arbeidsplass. I tillegg skal vi jobbe mer med tydelighet og samarbeid på tvers av avdelingene. På bakgrunn av ny virksomhetsstrategi, samt arbeidsmiljøundersøkelsen, omorganiserer vi for å kunne møte planlagte prosjekter og fremtiden med en best mulig tilpasset organisasjon. Vi har også tanker om å optimalisere arbeidsplasser i hovedbygget. Disse arbeidene fortsetter i 2017.

ROAF har påbegynt arbeidet med å bli sertifisert i samfunnsansvar. Dette arbeidet fortsetter for fullt i 2017.

ARBEIDSMILJØ OG ANSATTE

UTVIKLING I SYKEFRAVÆR

Det ble i 2016 registrert et sykefravær på 8,0 % mot 8,2 % i 2015. Av dette utgjorde 5,6 % langtidsfravær (over 16 dager). Korttidsfraværet var på 2,4 % i 2016. Det totale fraværet gikk altså litt ned fra 2015, men den mest positive utviklingen ser vi fra 1. til 2. halvår 2016 - da det totale fraværet gikk ned fra 9 % til 6,9 %.

Ved registrering av sykefravær er antall tilgjengelige dagsverk lagt til grunn. Ut fra dette vil måneder med stor ferieavvikling kunne generere høyt sykefravær rent statistisk sett i perioden.

FOREBYGGENDE, TRIVSELSFREMMEDE OG HELSEBRINGENDE TILTAK

Tidligere forebyggende, trivselsfremmende og helseforebyggende tiltak som naprapat, seniortiltak, dekning av treningskostnader, AMU, dekning av behandlingskostnader ved sykdom/skade, kantineordning med salatbar med videre, ble videreført også i 2016. ROAF har fokus på økologisk mat, og vi har et mål om å ha minst 25 % økologisk mat i vårt sortiment. I 2016 var andelen økologisk mat ca. 35 % for hele året. Et tiltak som ble igangsatt

i 2015 er trening i arbeidstiden. Ansatte har tilbud om felles gåtur, joggetur o.l. en gang i uka. Dette tiltaket ble også videreført i 2016.

FAGBREV I GJENVINNINGSFAGET

Som et tilbud til våre ansatte og som et ledd i kompetanseheving av gjenvinningsoperatørene våre, ble det i 2009 mulig for våre ansatte å ta fagbrev i gjenvinningsfaget. Tre personer fullførte fagprøven i 2016 og er nå fagarbeidere i gjenvinning. Fra før har 12 av våre ansatte fullført prøven. To av disse har sluttet, så i utgangen av 2016 er det totalt 13 ansatte i ROAF som har fagbrevet. I tillegg tok en av våre ansatte (lærekandidat) Kompetanseprøven for gjenvinningsfaget i 2016.

SENIORPOLITIKK

Seniorpolitikken ble vedtatt av ROAFs styre i 2009. Ordningen ble gjort permanent fra 2010. ROAF hadde totalt seks ansatte på seniortiltak i 2016. Én ansatt gikk av med pensjon i 2016, men denne personen hadde kun en liten stillingsprosent (under 50 %), og hadde dermed ikke seniortiltak.

En gjeng med blide og engasjerte ROAF-ansatte.

ARBEIDSMILJØUTVALG (AMU)

Det har i løpet av året vært avholdt fire AMU-møter. Representant fra arbeidsgiver har hatt ledervervet i AMU dette året. I tillegg har AKAN-utvalget (underlagt AMU) hatt flere møter.

Viktige saker i AMU:

- Ettersorteringsanlegget - ombygging
- Masterplanarbeid i reguleringsplan
- Avviksmeldinger
- AKAN-arbeid
- AKAN-utvalgets handlingsplan 2016-2017
- Rusmiddelpolicy
- Sykefravær/nærvær
- Overtid
- Ansettelsesprosesser
- IA-avtalen
- Målinger og risikovurderinger
- Ny virksomhetsstrategi
- Kurs for verneombud og ledere
- Arbeidsmiljøundersøkelse farlig avfall
- Arbeidsmiljøundersøkelse hele ROAF
- Omorganisering i ROAF
- Gjennomgang av rapporter fra vernerunder i 2016 med handlingsplaner
- Gjennomgang av rapporter fra internrevisjon ved Aurskog-Høland og Skedsmo gjenvinningsstasjon
- Interne varslingsrutiner
- Helseundersøkelser/vaksiner

- Årsrapport 2015 i handlingsplan 2015 fra Solheim HMS senter SA
- Valg av nye verneombud og ulike komiteer gjeldende fra 01.01.17
- Opprettelse av samarbeids- og arbeidsmiljøutvalg SAMU gjeldene fra 01.01.17

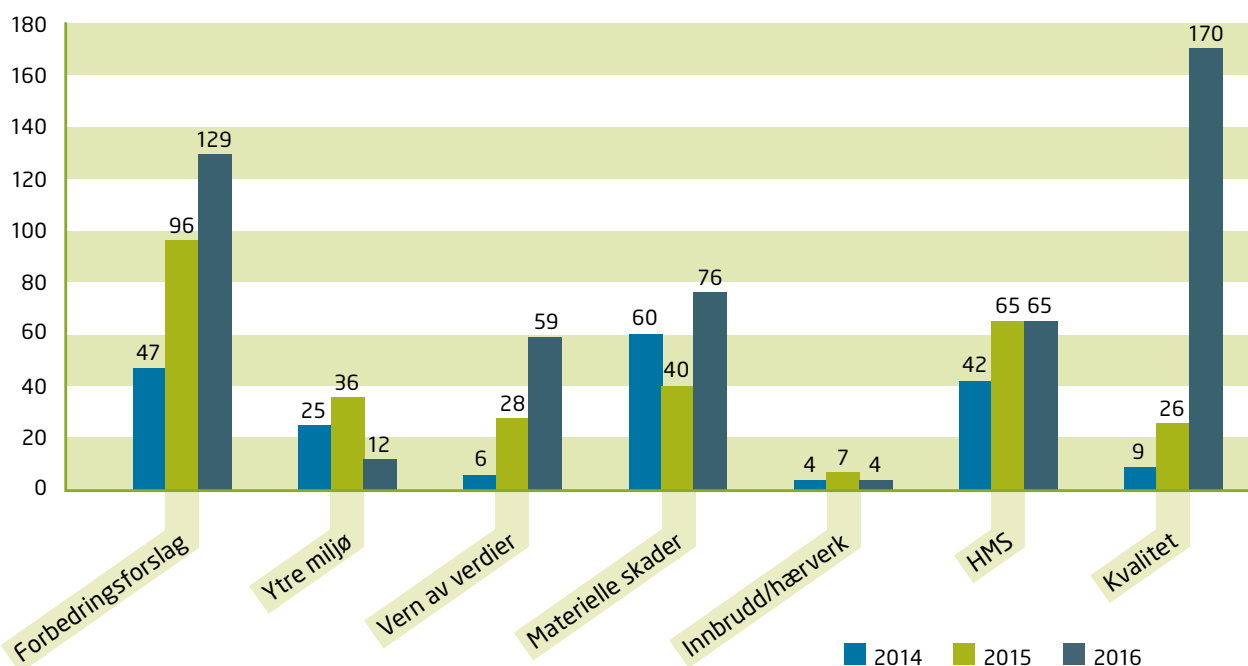
Sykefraværsmeldinger og overtidsrapportering legges frem for AMU ved hvert møte. Dette gir AMU mulighet til å følge utviklingen i sykefravær og overtid for ROAF.

AMU gjennomgår alle avvik i hvert møte, spesielt innenfor området HMS, personskader med og uten fravær. Det ble meldt inn totalt 515 uønskede hendelser og forbedringsforslag i 2016. Av disse var det 65 hendelser innenfor HMS, fire personskader m/fravær og 15 personskader u/fravær.

Risikokartlegging ergonomi på gjenvinningsstasjonene, ettersorteringsanlegget, for sjåfører i avd. produksjon og utvikling og sjåfører i renovasjon, ble igangsatt i 2015 og jobbet videre med i 2016. Risikokartlegging av flytting av farlig avfallsmottak er gjennomført.

AMU har i 2016 vedtatt at AMU utvides til et SAMU (Samarbeids- og arbeidsmiljøutvalg) fra 01.01.17. SAMU skal ha seks møter i året, hvor første del av møtene starter med SAMU (ledelsen, tillitsvalgte i fagforeninger og vernetjenesten), og andre del av møtene er forbeholdt rene AMU-saker (uten tillitsvalgte).

UØNSKETE HENDELSER OG FORBEDRINGSFORSLAG

Figuren viser fordeling av registrerte hendelser i 2014, 2015 og 2016.

**40 tonn
per time**

KAPASITETEN PÅ
SORTERINGSANLEGGET

Avfallshåndtering

Avfallshåndtering er et stort virksomhetsområde som omfatter innsamling, sortering, gjenvinning og deponering av avfall. ROAF strekker seg etter nye og bedre løsninger for å håndtere avfall. Det er et mål for ROAF å være en drivkraft for redusert ressursforbruk, økt ombruk og materialgjenvinning, samt et lavere utslipp av klimagasser.

Husholdning

MODERNE RENOVASJONSLØSNINGER

ROAFs hovedplan fastholder at 20 % av renovasjonsløsningene skal være nedgravde løsninger og avfallssug innen 2030. Ved utgangen av 2016 utgjorde denne type løsninger 12,5 % av totalt volum.

ROAF håndterer i denne sammenheng ett stasjonært og 25 mobile avfallssug, i tillegg til 709 ulike typer avfallsbrønner.

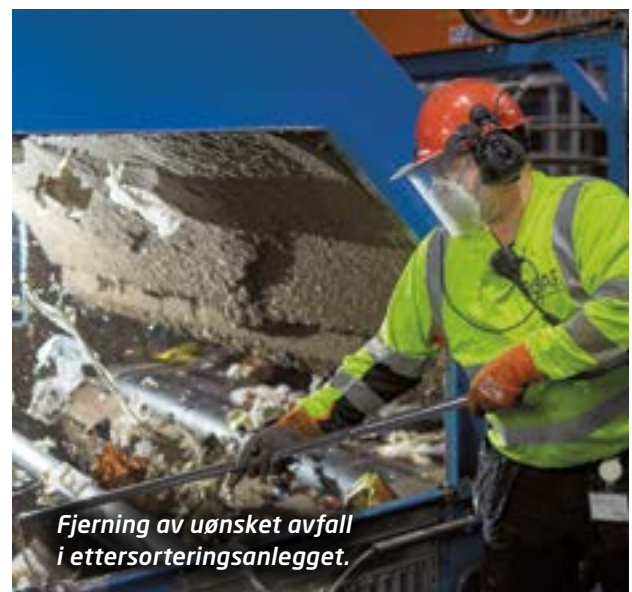
Det er et mål å etablere driftssikre, plassbesparende og tømmeeffektive utstyrløsninger for renovasjon. Det skal videre være enkelt for alle våre kunder å bruke løsningene. Momenter som har stor betydning for valg av løsning, er brannsikkerhet, adgangskontroll, redusert lukt fra avfall og estetisk god utforming.

ROAF er svært positive til utstyrsoverganger fra tradisjonelle beholdere og containere til ulike typer nedgravde løsninger og avfallssug. Renovasjonsløsningene skal være

trafikk sikre og plassbesparende, og løsningene bør behandles på lik linje som planlegging av annen infrastruktur i reguleringsplaner og prosjektering tilknyttet nye boligområder. Dette synet deles i høy grad av plan- og byggesaksavdelinger i ROAFs eierkommuner.

I 2016 ble det etablert 187 nye avfallsbrønner i ROAF-området. I tillegg er flere mobile avfallssug under prosjektering og vil bli ferdigstilt i løpet av 2017 og 2018. Disse anleggene befinner seg først og fremst i tettbygde strøk. Det pågår også utredninger i tilknytning til stasjonære avfallssugsystem i våre eierkommuner.

ROAF begynte i 2016 å teste ut nedgravde løsninger for hytter renovasjon. ROAF vil at alle hytter skal ha tilbud om samme type sorteringsløsning som normal husholdningsrenovasjon. Det ble distribuert rødboks for farlig avfall og grønne poser til matavfall med tilhørende kurv til ca. 450 hytter.

Sugebilen henter avfall fra mobilt avfallssug i Lillestrøm.

RETURPUNKTER FOR GLASS- OG METALLEMBALLASJE

Emballasje av glass og metall er en fantastisk råvare for nye produkter. ROAF har etablert gode løsninger for innsamling av dette. Antall returpunkter for glass- og metallemballasje øker stadig. I 2016 økte antall returpunkter fra 179 til 207, en økning på 15,6 %. ROAF har et uttalt mål om ett returpunkt per 1000 innbygger. Dette er et dynamisk mål siden det i området til ROAF er en årlig befolkningsvekst på ca. 3000 nye innbyggere.

- 2163 tonn glass- og metallemballasje ble levert til Syklus i 2016.

Forsøpling kan fortsatt være et problem på enkelte returpunkter, og tiltak vurderes fortløpende i dialog med eierkommunene. Forsøpling blir politianmeldt dersom det er mulig å spore opp den ansvarlige.

ROAF signerte i 2016 kontrakt med Hoff Transport AS om innhenting og transport av glass- og metallemballasje. Hoff Transport har også ansvaret for å rydde rundt returpunktene.

NY HENTEORDNING FOR GLASS- OG METALLEMBALLASJE

Høsten 2016 ble det satt ut 140 liters beholdere for glass- og metallemballasje på husstands nivå i Aurskog-Høland og Rømskog kommune. Dette var en stor forbedring av tjenestetilbudet, og disse to kommunene har nå en svært god sorteringsordning.

Beholderne som ble satt ut var hovedsakelig brukte avfallsbeholdere som ble samlet inn i det samme området høsten 2015. 4535 av de innsamlede beholderne var i en slik tilstand at de kunne vaskes, omprofileres og settes ut på nytt, for innsamling av glass- og metallemballasje.

På steder med fellesløsninger (større avfallsbeholdere og containere), ble det benyttet større beholdere som 240 eller 360 liters beholdere. Beholdere med emballasje av glass og metall blir tømt hver åttende uke av ekstern leverandør, og avfallet fraktes til Aurskog-Høland gjenvinningsstasjon for omlasting og videre transport til Syklus. Henteordningen for glass- og metallemballasje skal på sikt utvides til øvrige eierkommuner.

FARLIG AVFALL OG MILJØBILEN

Farlig avfall inneholder helsefarlige og miljøskadelige stoffer som kan føre til skade på mennesker og dyr. ROAFs åtte gjenvinningsstasjoner tar imot farlig avfall fra husholdningene gratis, samt at Skedsmo gjenvinningsstasjon tar imot farlig avfall også fra næringsdrivende mot betaling.

- Totalt mottok gjenvinningsstasjonene 2490,49 tonn farlig avfall fra husholdningene i 2016.
- Det ble avholdt kurs for de som jobber på farlig avfall for å styrke kompetansen.
- Hver vår og høst setter ROAF opp innsamlingsruter i alle eierkommunene, der Miljøbilen kjører rundt og samler inn farlig avfall og småelektronikk.

Til Miljøbilen kan alle komme for å tømme Rødboksen for småbatterier, lyspærer, maling, lim, lakk, plantevernmidler og annet farlig avfall.

- I 2016 stoppet miljøbilen 116 steder.
- 1864 besøkende som leverte 21,76 tonn farlig avfall og småelektronikk fordelt på vår- og høstrutene.
- Det ble samlet inn farlig avfall og småelektronikk tilsvarende 11,67 kilo per besøkende.

INNSAMLING AV HUSHOLDNINGSAV FALL

ROAFs primær oppgave er innsamling av husholdningsavfall i våre eierkommuner.

I 2016 har ROAF benyttet Reno Norden, Norsk Gjenvinning og Veireno som eksterne leverandører (renovatører) i fire ulike kontraktsområder. I anskaffelsesprosessene har det vært viktig for ROAF å opprettholde flere kontraktsområder med ulike kontraktsperioder. Dette er viktig for å opprettholde et godt, stabilt og trygt tjenestetilbud til alle våre kunder. Ulike leverandører for samme tjeneste bidrar videre til at ROAF holder seg oppdatert på gjeldende markedspris, kvalitet og servicenivå.

I tre av fire kontraktsområder benyttes det til sammen 20 biogassbiler. Biogassen er produsert av innsamlet matavfall fra ROAFs innbyggere.

TJENESTER I EGENREGI

ROAF skal kunne utføre tjenester i egenregi når dette er bedriftsøkonomisk og/eller samfunnsøkonomisk riktig. Egenregi kan være aktuelt ved liten eller manglende konkurranse i markedet, noe som kan gi uforholdsmessig høy pris på en tjeneste. ROAF har vilje og kompetanse til selv å ta ansvar for tjenestetilbudet ut til våre kunder, dersom interne utredninger og beslutninger tilsier dette.

- ROAF driftet og tømte avfallsbrønner i syv kommuner i 2016.
- ROAF tømte 25 mobile og ett stasjonært avfallssug.
- Ny komprimatorbil drevet av biogass ble tatt i bruk i 2016, og ROAF disponerte fire ulike kjøretøy for innhenting av avfall.

GJENVINNINGSTASJONENE

ROAF har totalt åtte gjenvinningsstasjoner. Alle kommunene, med unntak av Rælingen, har en gjenvinningsstasjon. Den største gjenvinningsstasjonen er i Skedsmo, på ROAF Miljøpark. Gjenvinningsstasjonene i Aurskog-

Høland, Fet, Sørums og Gjerdrum driftes også av ROAF, mens tre gjenvinningsstasjoner driftes av eksterne. Lørenskog gjenvinningsstasjon driftes av Ragn-Sells AS, Nittedal gjenvinningsstasjon driftes av Miljøhuset Gnisten, og Enebakk gjenvinningsstasjon av Enebakk Produkter. I 2016 hadde gjenvinningsstasjonene totalt 197 048 besøk, mot 195 190 i 2015.

I 2016 er følgende nye tiltak og prosjekter gjennomført:

- Endring av logistikk-løsning for elektrisk- og elektronisk avfall. De fleste avfallstyper bulklastes - noe som reduserer transporten betydelig.
- Lasting av hvitevarer på lastebiltralle istedenfor containere - noe som reduserer transport og omlasting.
- Prøveprosjekt med henteordning av restlopper etter loppemarked. Mottok ca. 86 tonn - der mye av avfallet gikk til ombruk.
- Innsamling av juletrær. Det ble hentet inn 1,34 tonn juletrær i samarbeid med Skedsmokorset Rotary klubb.
- Oppgradering av Aurskog-Høland gjenvinningsstasjon med nye skilter i ROAF profil, samt tilrettelegging av område for komprimatorer til plast, papp og papir.
- Utsortering av hardplast på seks av gjenvinningsstasjonene.
- Anskaffelse av treknusere for komprimering av trevirke på Nittedal, Enebakk og Sørums gjenvinningsstasjon - noe som reduserer transportbehovet.
- Anskaffet elektrisk kompaktlaster på Skedsmo gjenvinningsstasjon. Denne erstatter diesel-drevet maskin.
- Oppgradering og asfaltering av uteområdet på Enebakk gjenvinningsstasjon.
- Oppgradert containerparken med ca. 15 nye krokcontainere.
- To personer fra Syria på språkpraksis på Sørums og Fet gjenvinningsstasjon. Har også hatt flere personer på arbeidstrening gjennom året på Skedsmo gjenvinningsstasjon.

207 RETURPUNKTER FOR GLASS- OG METALLEMBALLASJE

2 163 TONN GLASS- OG METALLEMBALLASJE LEVERT TIL SYKLUS

2 490 TONN FARLIG AVFALL MOTTATT

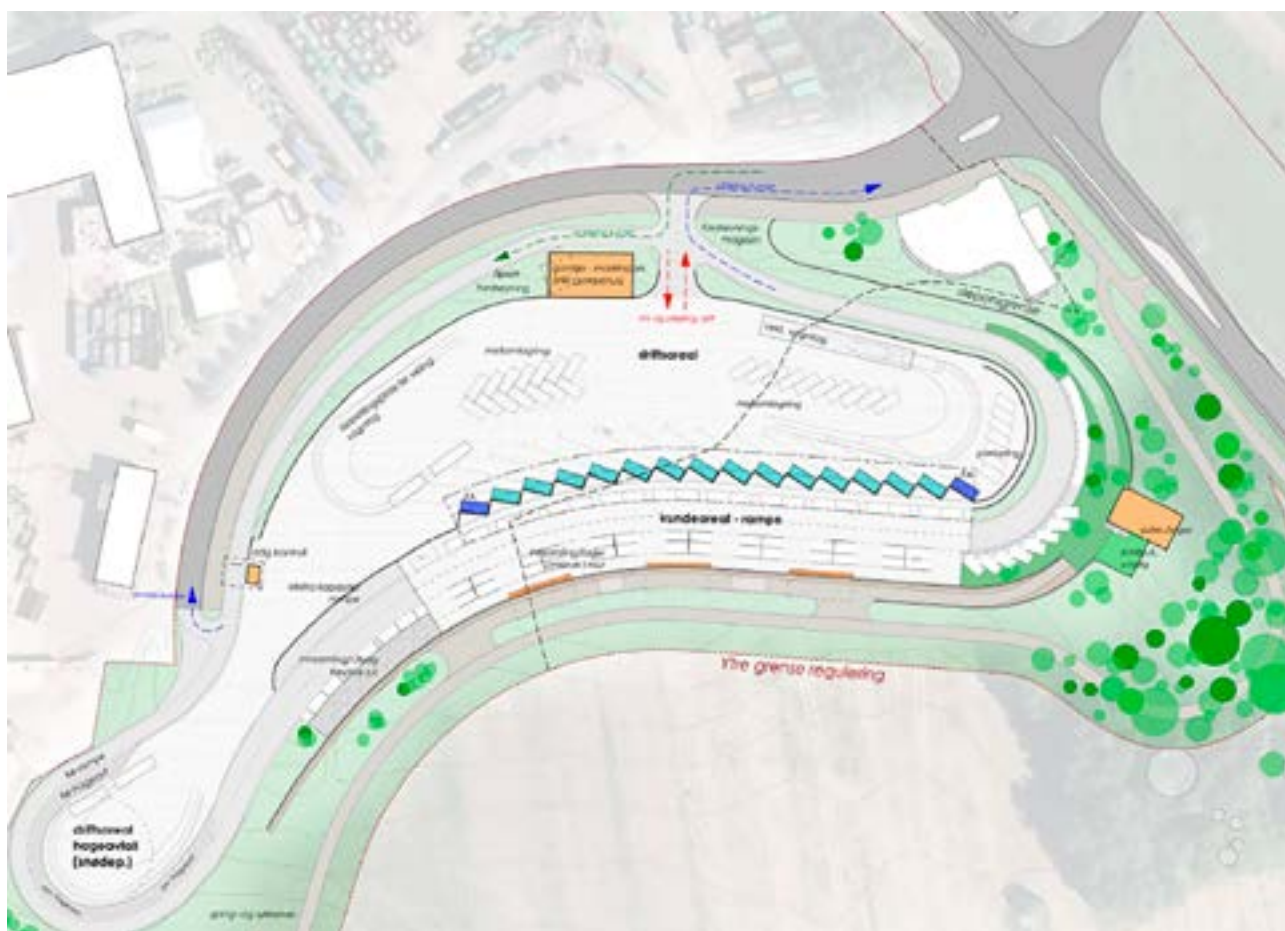
NYE LØRENSKOG GJENVINNINGSTASJON

ROAF utreder kontinuerlig hva som vil være et godt og riktig tilbud for innbyggerne. For ROAF er det viktig med gode åpningstider, korte kjøreavstander og god service. I Lørenskog er det et stort behov for en ny, moderne gjenvinningsstasjon med betydelig større kapasitet og service.

Prosjekt Nye Lørenskog gjenvinningsstasjon har i 2016 jobbet videre med omregulering av aktuelt område på Nordlimyra. Området ligger i umiddelbar nærhet til dagens gjenvinningsstasjon. Det har vært en krevende og langvarig prosess å få gjennomført omreguleringen,

men vi nærmer oss målet. I tillegg til alt grunnlagsmateriale til selve reguleringsplanen, er viktige forutsetninger, som inngåelse av kontrakt for grunnverv og godkjent prosjektering av nytt kryss ved Nordliveien, nå på plass. I tillegg er prosessen godt i gang angående utbyggingsavtale med kommunen og andre parter for bygging av bla. ny gang- og sykkelvei. Dette er et rekkefølgekrav fra kommunen for å få bygge ny gjenvinningsstasjon her.

Vår målsetting er endelig vedtak i kommunen 3. kvartal 2017, med byggestart i løpet av 2018.

Illustrasjonsplan Nye Lørenskog gjenvinningsstasjon.

8

GJENVINNINGSTASJONER

197 048

ANTALL BESØK TOTALT PÅ GJENVINNINGSTASJONENE

Næring

Utvikling av et godt tilbud til næringsvirksomheter bidrar til å gi økonomisk og miljømessig bedre utnyttelse av ressursene. Bedre utnyttelse av ROAFs ressurser bidrar til at man får utnyttet stordriftsfordelene til beste for innbyggerne i våre eierkommuner. I 2016 har ROAF jobbet med å øke kvaliteten på produktene som blir utsortert i sorteringsanlegget. Anlegget sorterer ut matavfall i grønne poser, plast i fem ulike kvaliteter, samt restpapir og metaller, som selges på det åpne marked. Det er også tatt imot en større mengde lettere forurenset masse på deponiet.

Viktigheten av å ha tilgang til flere kanaler for salg av våre sluttprodukter har stått i fokus i 2016. Dette er en pågående prosess som ROAF også må jobbe mye med i tiden fremover. Det er viktig at ROAF leverer råstoff av riktig kvalitet til våre kjøpere, og at vi er med på å utvikle markedet for gjenvunnet materiale. Det er et marked som er ungt, og det er mange utfordringer med å kartlegge gode mottakere. ROAF har vært på flere messer for å knytte kontakter og bli bedre kjent med markedet. Det har vist seg å være svært nyttig for å finne flere kanaler for våre varer.

2016 har også vært året hvor ROAF har kontaktet mange av de store matvareprodusentene vedrørende deres emballasje. Dette for å fortelle viktigheten av hensiktsmessig emballasjebruk. ROAF har hatt besøk av de fleste store aktørene i Norge, og de har fått informasjon og omvisning i ettersorteringsanlegget. Dette blir meget positivt tatt imot, og det er et viktig samfunnsansvar ROAF har tatt her. Vi har en tett og god dialog med mange produsenter, f.eks. Bama, Orkla og Mills. Disse produsentene tar miljøet på alvor og jobber hardt for å utvikle de mest miljøvennlige løsningene i sin emballasje.

Vi har også et godt samarbeid med både Grønt Punkt Norge og Infnitum.

ROAF har også blitt medlem i emballasjeforeningen, som er en forening for store emballasjebrukere/ produsenter i Norge.

ROAF har satt fokus på at avfallet som vi henter inn fra næringskunder med våre renovasjonsbiler, ikke skal

inneholde store og tunge gjenstander som kan forårsake skader på ettersorteringsanlegget. Dette er en viktig jobb som må fortsette fremover. Hovedvekten av våre næringskunder er skoler, barnehager og kommunale bygg.

ROAF har i 2016 hatt fokus på informasjon til kunder som ikke sorterer avfallet slik de skal.

Skoler og barnehager er viktige næringskunder for ROAF, og det er verdifullt å få barn og unge kjent med ROAFs sorteringsløsninger. ROAF supplerer grønne poser 1-2 ganger per år til skoler og barnehager, slik at vi er sikre på at alle disse har god tilgang.

ROAF har i 2016 mottatt en større mengde lettere forurenset masse. Denne massen har blitt brukt på deponiet for å utvide plassen som bli brukt til kompostering av hageavfall.

ROAF ønsker drift på deponiet i mange år fremover, og vurderer alle henvendelser ut fra hvorvidt disse passer inn i våre planer for deponiet.

ROAF NÆRING

MILLION KR	2016	2015
Driftsinntekter	30,3	25,5
Driftsresultat (EBITDA)	7,7	6,2
Resultat før skatt	1	0,4

Avfallsdeponi

Et av ROAFs hovedmål for Bøler avfallsdeponi er å opprettholde deponikapasitet for avfall som må ut av kretsløpet, i tillegg til at det også skal være et beredskapsdeponi for ROAFs eierkommuner. Eksempler på avfall som må ut av kretsløpet, er asbest, ristgods og sandfang. ROAF skal jobbe for å gjenvinne mest mulig avfall og deponere minst mulig for å kunne nå målet om 70 % materialgjenvinning av alt avfall.

BØLER AVFALLSDEPONI

ROAF tar samfunnsansvar ved å opprettholde deponikapasitet på Bøler avfallsdeponi for ikke-gjenvinnbart avfall som må ut av kretsløpet. Det vil si at deponiet vil vare i mange tiår fremover. Avfall som deponeres er stort sett ikke-gjenvinnbart restavfall, ristgods og sandfang, i tillegg til asbest fra private husholdninger og næring.

I 2016 mottok deponiet en del lettere forurensede masser og knust betong for oppfylling av området langs eksisterende komposteringsplate – som et ledd i utvidelse av denne platen. Den utvidete komposteringsplaten er ventet å bli ferdigstilt i løpet av andre kvartal 2017. Med denne utvidelsen kan ROAF motta enda større mengder hageavfall og øke kompostjordproduksjonen.

I tillegg gir det økte arealet også muligheten til å utvikle nye jordforbedrings- og gjødselprodukter.

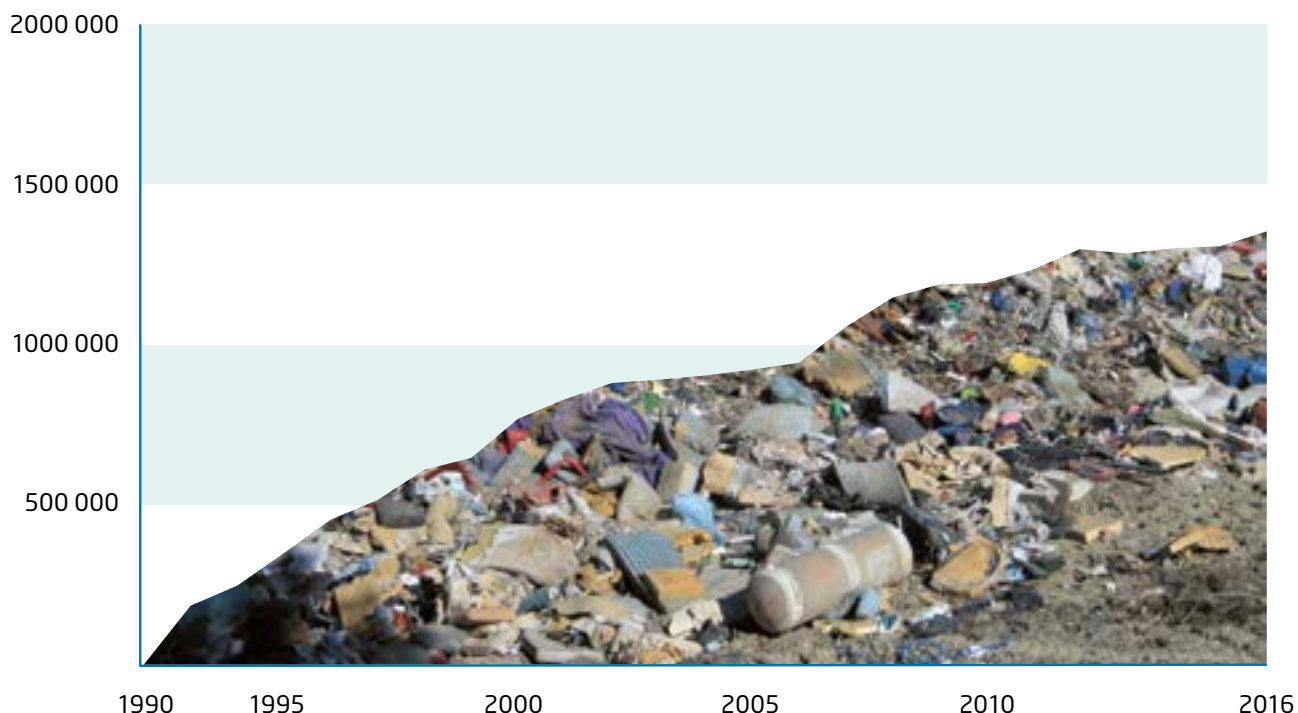
På grunn av de siste års milde vintre, med noen få unntak, har vannstanden i deponiet økt. Som en negativ bieffekt av dette har også deponigassproduksjonen, som i utgangspunktet skal utnyttes til energiformål i Akershus Energi-Park, blitt markant redusert. Deponigassen ble faklet av i hele 2016 på grunn av for lave mengder og for liten metanandel.

ROAF avsluttet i desember 2016 et forprosjekt vedrørende nytt renseanlegg for sigevann. Det nye renseanlegget vil bli bygget med en mye større hydraulisk kapasitet

AVFALL DEPONERT 1990-2016

Total kapasitet er 2 mill. m³ avfall.

sammenliknet med dagens renseanlegg. ROAF håper at dette skal medvirke til å senke vannstanden i deponiet og dermed øke deponigassproduksjonen. Bilateralt med dette forprosjektet er ROAF prosjektansvarlig i et annet forprosjekt som også ble avsluttet i 2016; «Produksjon av mikroalger med rensing av sigevann og deponigass». Dette prosjektet har fått forskningsmidler fra Regionalt forskningsfond Hovedstaden, og det skal søkes om midler til et hovedprosjekt i løpet av 4. kvartal 2017.

Renset sigevann fra Bøler avfallsdeponi blir analysert på akkreditert laboratorium tolv ganger i året. Disse analysene viser gode resultater av omdanning fra ammonium til nitrat. Bølerbekken, grunnvann og overvannssystemet blir kontrollert fire ganger i året.

Et nytt deponiområde på ROAF Miljøpark ble ferdigstilt i 2016, men det er ennå ikke bestemt hva slags type masser som skal deponeres der.

Bøler avfallsdeponi mottok totalt ca. 73 000 tonn i løpet av 2016. Totalt oppfylt volum per september 2016 er ca. 1 340 000 m³. Total restkapasitet i deponiet er ca. 760 000 m³, det vil si at totalt utnyttet volum er ca. 64 %.

Miljøkontroll/vannanalyse av Bølerbekken.

Oppfølging av nedlagte deponier

ROAF har økt fokus på de nedlagte deponiene i eierkommunene med tanke på sigevann, deponigass og generell tilstand. I 2016 ble det laget en tiltaksplan for alle de seks nedlagte deponiene ROAF har ansvaret for.

ROAF har etterdriftsansvaret for følgende nedlagte deponier: Hellen (Gjerdrum), Løvås (Fet), Thorud (Enebakk), Nes (Rælingen), Nordlimyra (Lørenskog) og Holm (Nittedal). Spillhaug nedlagte deponi i eierkommunen Aurskog-Høland følges opp av et eksternt firma som har kontrakt direkte med kommunen. I tillegg har ROAF driftsansvar gjennom kontrakt for deponigassanlegget på Brånås nedlagte deponi i Skedsmo kommune, og miljøovervåking for Thorud Sør nedlagte deponi i Enebakk kommune. ROAF yter også noe bistand til Aurskog-Høland i forbindelse med Spillhaug nedlagte deponi, selv om dette deponiet følges opp av et eksternt firma. ROAF fakturerer kommunene Aurskog-Høland, Enebakk og Skedsmo for dette arbeidet etter skjønnsmessig selvkostberegning basert på kontrakt.

SIGEVANN

ROAF har et miljøkontrollsystem for de nedlagte deponiene, samt Thorud nedlagte deponi Sør. Det tas ut sigevannsprøver to ganger i året som analyseres på akkreditert laboratorium. De to biologiske sigevannrensaneanleggene på henholdsvis Holm og Thorud viste også i 2016 god renseseffekt. Det er ikke registrert større negative miljøpåvirkninger fra de nedlagte deponiene til ytre miljø i 2016.

GASS

ROAF etablerte i 2016 tre prøvegassbrønner på Nordlimyra nedlagte deponi for å få et estimat på resterende deponigassmengde og -kvalitet. Konklusjonen fra disse målingene er at det er relativt store forekomster deponigass med høy metanandel. Det skal bygges ny gjenvinningsstasjon ved Nordlimyra nedlagte deponi, og i den forbindelse har ROAF søkt Miljødirektoratet om økonomiske midler gjennom «Klimasats»-programmet. ROAF fikk tilsagn på 2,6 millioner kroner til et prosjekt om å utnytte deponigassen til produksjon av varme (og eventuelt elektrisitet). Oppgradering/ombygging av deponigassanlegget på Nordlimyra settes derfor i direkte sammenheng med prosjektering og bygging av den nye gjenvinningsstasjonen i samme område.

Deponigassanlegget på Holm, som ble utbedret noe i 2015 og hadde relativt god drift samme år, har hatt en del driftsproblemer i 2016. ROAF har forsøkt ulike justeringer gjennom 2016, men dette har ikke resultert i stabil drift av anlegget. ROAF vil derfor i løpet av første kvartal 2017 prioritere ytterligere utbedringer av deponigassanlegget på Holm. Deponigassen på Holm fakles av.

*Thorud nedlagte deponi
i Enebakk kommune.*

Sauer som beiter gress ved Thorud nedlagte deponi i Enebakk kommune, mens ROAF-ansatt Harald Berge passer på.

Martin og Maria er ROAFs nye Miljøagenter. Deres oppgave er å bistå innbyggerne med økt og riktig kildesortering.

700

BESØK FRA KOMMUNER,
PRODUSENTER OG
PENSJONISTER

1 591

ELEVER PÅ BESØK

Kommunikasjon

ROAF har virkelig vært i vinden i 2016! Med over 50 ulike mediasaker gjennom året, blant annet på TV2-nyhetene og TV2s Matkontrollen, har vi vist hva vi står for og hva vi arbeider for hver eneste dag.

I all kommunikasjon har vi EUs hovedmål for sirkulær økonomi i tankene: Minimum 65 % materialgjenvinning og ombruk innen 2030. ROAF strekker seg i tillegg enda lenger enn EUs krav, og skal nå 70 %. ROAFs kundeløfte står også svært sentralt: *Med miljøet i fokus lover vi våre kunder en enklere hverdag.*

MILJØAGENTER

Den 1. februar 2016 startet Martin og Maria som miljøagenter i ROAFs informasjonsavdeling. Deres hovedoppgave er å bistå innbyggerne og bidra til økt og riktig kildesortering.

De har i løpet av 2016 besøkt ulike borettslag og sameier for å informere og rettlede, de har gjort tiltak for å forbedre avfallsrom, hatt opplæring i kildesortering for ansatte på skoler og barnehager og deltatt på voksenopplæring i Nittedal og Sørum kommune. De har også fått laget en flott sorteringsguide, som er oversatt til 11 forskjellige språk. Miljøagentene har videre deltatt med informasjon og kildesorteringsløsninger på en rekke stands og festivaler i våre eierkommuner gjennom året, og har selv laget miljøstasjoner av brukt trevirke fra våre gjenvinningsstasjoner til bruk på arrangementene. De

4. klassinger på omvisning på ROAF Miljøpark, som er en del av ROAF Miljøskoles undervisningsopplegg.

disponerer en egen biogassbil når de representerer ROAF.

Miljøagentene spiller en viktig rolle i informasjonsarbeidet som gjøres for å nå målet om 70 % materialgjenvinning og ombruk innen 2030.

UNDERVISNING

Hvert år får alle 4. klasser i alle våre ti kommuner et tilbud om undervisning og omvisning med ROAF Miljøskole på ROAF Miljøpark. ROAF Miljøskole er et gratis tilbud til alle 4. klasser, hvor ROAF sponser buss-transporten slik at alle kan benytte seg av tilbudet. Denne aldersgruppen er et viktig fokusområde. De er engasjerte og lærevillige, og tar kunnskapen med seg videre. I år har vi i tillegg til matavfall hatt to fokusområder i undervisningen: Avfallsreducerende tiltak og ombruk. Elevene hadde mange gode innspill for å redusere avfallsmengdene hjemme, og ROAF oppfordret flere til å ha klesbyttedag eller leke/spill-byttedag.

På omvisningen lærte elevene om komposteringsprosessen av hageavfall, hvor vi forklarer viktigheten av å utnytte alle naturressurser. Etter å ha vist elevene gjenvinningsstasjonen og ombrukscontaineren, avslutter vi besøket på mottaket for farlig avfall. Her lærer de om viktigheten av å forstå faremerkingen på flere vanlige produkter, og hvordan man skal behandle slike produkter med sikkerhet.

ROAF ser det som en del av sitt samfunnsansvar å tilby riktig og engasjerende undervisning til barn og unge. Det er viktig å innarbeide gode holdninger i tidlig alder, som barna kan ta med seg videre. I 2016 var det 1591 4. klassinger som deltok på ROAFs Miljøskole.

KOMMUNIKASJONSÅRET 2016 - KAMPANJER OG AKTIVITETER:

- Januar: **Juletrekampanje.** *Pant juletreet – lever et lass avfall gratis!* I tilbudet inngikk også gratis levering av inntil to sekker med gavepapir og bånd på alle våre gjenvinningsstasjoner i hele 2016.
- Mars: **ROAF-posten nr. 1** ble sendt ut til alle våre husstander. Denne inneholdt hentetider og Miljøbilens rutetider for våren 2016. Hovedtemaet var «Mat på avveie» og det faktum at kun 50 % av matavfallet kastes i grønn pose.
- Mars: Kickoff på **Batterijakten 2016** på ROAF Miljøpark, med besøk av NRK-programleder Selda Ekiz, Miljøagent Alma og klasse 4A fra Frogner skole.
- April: **Kampanjen «Vi savner noen grønne poser!»** ble igangsatt, med fokus på å få flere til å kildesortere matavfall i grønn pose.
- April: Besøk av **TV2s Matkontrollen** og Solveig Barstad, med fokus på all den spiselige maten som kastes.
- Juni: **Markering av ROAFs 25-års jubileum** med inviterte gjester. Christine Koht sto blant annet for

underholdningen. I forbindelse med at ROAF var 25 år i 2016 ble det også laget et **jubileumsemlen**. Dette ble benyttet digitalt, på roaf.no og i e-postsignaturer, samt i brev, presentasjoner etc. gjennom hele året.

- Juni: Deltakelse med **stand på Gjerdrumfestivalen, Midtsommerfesten** i Aurskog-Høland og på **Byfesten** i Lillestrøm.
- Juli: Startet med **omprofileringen av gamle avfallsbeholdere**. Nærmere 40 sommervikarer merket om 70 000 avfallsbeholdere denne sommeren. Målet er at riktig informasjon direkte på avfallsbeholderene skal øke kunnskapen, og dermed forbedre kildesorteringen.
- Juli og august: **Radioreklame på Radio Metro og The Beat**, med påminnelse om at alt matavfall skal i grønn pose.
- August: Deltakelse med **stand på Aurskog Mart'n og Flateby festivalen**.

Juletrekampanjen Pant juletreet – lever et lass avfall gratis!

Deltakelse med stand på Aurskog Mart'n på Aurskøen.

ROAF-posten

Kampanjen «Vi savner noen grønne poser!»

Jubileumsemlen for ROAF 25 år!

- September: **Utrullingen av egen beholder til glass- og metallemballasje til innbyggerne i Aurskog-Høland og Rømskog startet.** Dette er et pilotprosjekt og øvrige kommuner vil komme etter. Det ble i forkant av utrullingen gitt informasjon til innbyggerne i form av tagger på avfallsbeholderne. Dette ble gjort i to omganger: Informasjon om ny beholder og når den ville bli levert, samt info om hva som skal kastes i den og hva som MÅ leveres på gjenvinningsstasjonene. Deretter ny informasjon om endrede hentetider.
- September: Deltakelse med **stand på Researcher's Night i Lillestrøm, Stuttrest og Himlaga i Bjørkelangen og Kultur- og markedsdagene i Sørum.**
- September: Distribusjon av **egen brosjyre til alle husstander om Miljøbilens rutetider** for høsten, samt **informasjon om farlig avfall og elektrisk og elektronisk avfall.**
- Oktober: **Kampanjen «Verdens enkleste plast-sortering»** ble igangsatt. Dette var en plastkampanje for å informere om at ROAFs sorteringanlegg sorterer plasten for deg.
- November: En av ROAFs Miljøagenter deltok på **FIRST Lego League** i Lillestrøm som dommer.
- Desember: **ROAF-posten nr. 2** ble sendt alle våre husstander. Denne utgaven inneholdt blant annet endrede hentetider i julen, nye papirdatoer for 2017, info om håndtering av juleavfall, plastsortering, overgang fra FM til DAB og tøybleietilskudd.
- Desember: Ombruk av **juletrekampanjen fra 2015.**
- **Kinofilmen «Matavfall i grønn pose»** ble vist på SF Kino Lillestrøm og på Lørenskog Kino fra januar til november.
- Vi har også i 2016 vært aktive i **sosiale medier**, spesielt på **Facebook**. Dette er en viktig kanal for å informere og involvere våre innbyggere.

Deltakelse med stand på Byfesten i Lillestrøm.

Brosjyre med Miljøbilens rutetider.

Kampanjen «Verdens enkleste plastsortering».

ROAF-posten

Mottak av
farlig avfall

 PERSON ALARM
 GASS ALARM
 BRANN ALARM

Farlig avfall

Lakk
Farge
Lim

Spillolje
Løsningsmidler
Spraybokser
Batterier

Miljø- og samfunnsansvar

ROAF skal ha vilje og oppdatert kunnskap til å ta ansvar ut over selve avfallshåndteringen. Vi skal være en aktiv pådriver overfor leverandører og produsenter, samt være et selskap som er bevisst egne miljøvalg. Vi jobber for å hindre at avfall oppstår, for økt grad av materialgjenvinning – også mot ulike organisasjoner og konserner – for å få fokus på blant annet emballasjebruk og emballasjekvalitet.

SAMFUNNSANSVAR

ROAF deltar i flere fora som er med på å forme «Avfalls-Norge».

- Administrerende direktør i ROAF, Øivind Brevik sitter i styrene til:
  - OREEC-Oslo Renewable Energy and Environment Cluster
  - Kunnskapsbyen Lillestrøm
  - LOOP-miljøstiftelse
- Avdelingsdirektør for Produksjon og Utvikling, Tom Roger Fossum, sitter i styret til Avfallsforsk.
- Salgs- og markedssjef Terje Skovly representerer ROAF i Emballasjeforeningen.
- Flere ansatte i ROAF sitter i ulike arbeidsgrupper i Avfall Norge.
- To av ROAFs ansatte har verv i fagnemnder for gjenvinningsfaget.
  - Øivind Brevik sitter i fagnemnda for Oslo.
  - Tom Roger Fossum sitter i fagnemnda for Akershus.

Dette er viktige verv for å bygge stolte medarbeidere med god fagkompetanse. I 2016 tok tre ansatte i ROAF fagbrev i gjenvinning, og en lærling fullførte kompetanseprøven for gjenvinningsfaget og ble fast ansatt.

SAMARBEID LOKALT, NASJONALT OG INTERNASJONALT

ROAF er opptatt av å delta og bidra i arbeidet med å styrke samarbeidet i bransjen og utvikle gode fellesskap mellom likeverdige partnere. Dette for å sikre samfunnsøkonomiske løsninger på tvers av avfallsselskap. Dette er en oversikt over noe av det ROAF bidrar/deltar på:

- **Akershus Fylkeskommune.** Norsk Hydrogenforum, Regional Klimaplan (klimaregnskap og avfall) og Arena Solenergi-lyngen.
- **Avfallsforsk.** Avfallsforsk er et nettverk for å

fremme forskning, utvikling og innovasjon innen avfall, gjenvinning, ressurser og sirkulærøkonomi.

- **Avfallsforum i Oslo og Akershus.** ROAF jobber aktivt for å skape et mest mulig fremtidsrettet forum som bidrar til et godt, miljøriktig samarbeid. Follo Ren tok kontakt med ROAF for å sjekke ut mulighetene for at vi kunne tilby tjenesten "ut-sortering av matavfall og ettersortering av rest-avfall". Follo Ren hadde gjort markedsundersøkelser på forhånd, om hvorvidt det kunne være andre aktører i markedet som kunne tilby en tilsvarende tjeneste. ROAF var det eneste selskapet som kunne bekrefte kapasitet. Mot slutten av året ble en avtale om mottak av avfall signert.
- **Avfall Norge.** Veileder renseløsning sigevann, sirkulær økonomi, workshop, RBM, spesialistgruppe, posenettverket/avfallssug, statistikkgruppen (KOSTRA veileder), REdu.
- **Grønt Punkt Norge** og ROAF har samarbeidet tett for å bidra til at produsenter lager produkter av materialgjenvinnbare kvaliteter - f.eks. i ulike plastkvaliteter. ROAF er ledende i dette arbeidet nasjonalt.
- **Infinitum** og ROAF har et nært samarbeid for å hindre at pant havner i restavfallet. Gjennom året har det vært flere medieoppslag bl.a. i TV2 nyhetene om dette.
- **Kunnskapsbyen Lillestrøm og OREEC (Oslo Renewable Energy and Environment Cluster).** ROAF deltar i ulike prosjekter innen sirkulær økonomi, som går på: ecoINSIDE, ReCIRCLE, First Lego League, Green Visits og Researchers night.
- **Lederforum tekniske tjenester (LTTR).** Traineeprogram.
- **Loop.** Samarbeid i forbindelse med undervisningsopplegg for ROAF Miljøskole, blant annet.

EMBALLASJEFORENINGEN

ROAF ble medlem av emballasjeforeningen i 2016. Vi var den første bedriften som ble medlem uten å være en

Fra ombrukscontaineren på Skedsmo gjenvinningsstasjon. Her leveres mange flotte gjenstander, leker, skiutstyr, interiør etc.

emballasjeprodusent/emballasjefyller. Dette har ført til at vi har hatt besøk av Orkla, Bama, Nortura, Tine, Coca Cola Norge og Promens (produsent av emballasje). Alle fikk også en omvisning i sorteringsanlegget for å øke forståelsen av riktig valg av emballasje. Noen av disse har vært her med flere interne grupper.

ROAF har deltatt på emballasjeforeningens arrangementer for å kunne treffe produsenter av emballasje og for å kunne påvirke valgene deres. Dette har ført til at flere store norske matvareprodusenter nå har gjort endringer på sin emballasje, slik at den blir materialgjenvinnbar. Dette har blitt tatt svært godt imot hos produsenter, og ikke minst hos myndighetene (Miljødirektoratet).

MILJØ- OG SAMFUNNSANSVAR I ROAF

ROAF samarbeider med en rekke vekstbedrifter, som blant annet er med på å drifte våre gjenvinningsstasjoner i Nittedal og Enebakk. Dette er med på å skaffe arbeidsplasser, der fokus er redesign og ombruk.

- **Aktivum Rælingen AS** er Rælingen kommunes tiltaksbedrift. De drifter blant annet en stor brukthandel, og tar ut brukbare gjenstander fra Skedsmo gjenvinningsstasjon som de selger i sin butikk.
- **Miljøhuset Gnisten** i Nittedal er en vekstbedrift som hjelper mange inn i ordinært arbeidsliv, og som blant annet drifter Nittedal gjenvinningsstasjon. Gnisten pusser opp og redesigner gjenstander som leveres inn på gjenvinningsstasjonen, og selger det i sin bruktbuikk.
- ROAF samarbeider også med **Enebakk produkter** som drifter Enebakk gjenvinningsstasjon. Disse

henter ut gjenstander fra gjenvinningsstasjonen som de selger til rimelige priser i sin butikk.

- ROAF har et samarbeid med **Heia Vita** som ligger i Fet kommune. Heia Vita bistår ROAF med å klippe gress, trimme trær og holde orden på grøntområdene på ROAF Miljøpark.
- **Norasonde AS** er en arbeidsmarkedsbedrift som skaper grunnlag for yrkesmessig attføring av yrkeshemmede og mindre arbeidsføre. ROAF har en løpende avtale med Norasonde AS, og i 2015 ansatte vi en som var på utplassering i fast stilling i sorteringsanlegget.

RESTLOPPER ETTER LOPPemarkeder

ROAF tilbyr idrettslag, skolekorps og andre loppemarkedarrangører å levere sortert avfall fra loppemarkeder uten å betale avgift. På denne måten spares penger som kan komme barna og aktivitetene til gode. Det betyr også bedre lønnsomhet for loppemarkedene, økt andel ombruk av gjenstander og mindre avfall til sluttbehandling. ROAF ser dette som en viktig del av å nå avfallspyramidens mål om mer ombruk, og ikke minst hindre at avfall oppstår. I tillegg er dette en del av ROAFs samfunnsansvar i ROAFs eierkommuner. I løpet av 2017 vil denne tjenesten utvides til også å omfatte gratis henting av restlopper.

ROAF HAR FOKUS PÅ ØKOLOGISK MAT

ROAF kontrollerer at lunsjmatleveransene overholder stilte krav om at minst 25 % av enkelte varer skal være økologisk produsert.

Produktgruppene frukt, egg, melk og filterkaffe, evt. juice, i lunsjmatleveransen, skal være økologisk produsert.

25 % av produktene i varegruppene kjøtt- og melkeprodukter skal også være økologisk produsert, og det foretas halvårlige kontroller av dette. I 2016 ble det bestilt og levert ca. 35 % økologisk produsert lunsjmat.

ROAF STØTTER NÆRMILJØET

Rælingen håndballklubb

ROAF inngikk i 2015 ett samarbeid med Rælingen Håndballklubs Grundligningslag. Samarbeidet har en varighet på to år. ROAF velger å støtte bredden i idretten, og velger også å støtte ulike toppidretter i våre kommuner. Tidligere har ROAF støttet Lillestrøm Sportsklubb.

First Lego League med dyr og mennesker som tema!

I regi av kunnskapsbyen Lillestrøm ble First Lego League, en spennende kunnskaps- og teknologiturnering for barn og unge (10-16 år), arrangert for 10. gang den 05.11. Animal Allies var årets tema, og konkurransen besto i å utforske forholdet mellom mennesker og dyr. Hva kan være mulig når vi lærer å hjelpe hverandre? ROAFs Miljøagent, Maria Antonsen, var blant dommerne, og vi gratulerer "Ander's Engler" fra Bråtejordet skole på Strømmen med seieren. Vinnerlaget gikk videre til Bodø den 04.12 for skandinavisk finale.

ROAF-fondet

ROAF delte ut kr 55.000,- av overskuddet fra ROAFs næringsvirksomhet i 2016. Midlene tildeles lag, foreninger og organisasjoner etter søknad. Miljøtiltak som støtter barn og unge i en av ROAFs ti kommuner prioriteres. Ledergruppa behandler søknadene to ganger årlig.

First Lego League 2016.

I 2016 gikk støtten til:

- **Utbetaling fra ROAF-fondet 01.03.16**
  - Lillestrøm sportsklubb - LSK Unifield
  - Skedsmo fotballklubb gutter 16 Elite
  - Hammer Turn
  - Lørenskog Bryteklubb
  - Gutter 2005-A Rastaløvene
- **Utbetaling fra ROAF-fondet 01.10.16**
  - Engelia og Løkendalen vel
  - First Lego League
  - Flateby hundeklubb
  - Hakadal Skolekorps
  - Rælingen KFUK-KFUM Speidere

ROAFS MILJØ- OG KVALITETSSYSTEM

ROAF Miljøpark har vært sertifisert i henhold til ISO 14001 siden 2004. ISO-sertifisering krever at bedriften jobber systematisk med forbedringer, setter kunden i fokus og at det vi gjør blir dokumentert. Dette kontrolleres årlig av KIWA. I år hadde vi resertifisering av systemet. Etter to dager med revisjon skryter Kiwa av at de får inntrykk av at bedriften innehar høy kompetanse, og de mener at vi har gjort viktige og gode grep for å imøtekomme morgendagens krav. De tenker da på ny strategi, nytt system for avvikshåndtering, planlagt ny ombruksbutikk og løftet på miljøsidene som er gjort det siste året.

Ved befaring på gjenvinningsstasjonene i Skedsmo og Fet gir de tilbakemelding om at de opplever høy operativ kompetanse. Stasjonene er velorganiserte og personalet er svært serviceinnstilte. De påpeker at vi bør bli mye flinkere til å synliggjøre alt det positive vi driver med.

KIWA fant i sin revisjon to avvik, fem merknader og fire forbedringspunkter. De to avvikene var formaliteter og ble lukket i løpet av en uke.

ROAF Miljøpark er ISO 14001 sertifisert siden 2004.

Anskaffelser

ROAF bestreber seg kontinuerlig på å gjøre gode anskaffelser. Forenkling, utvikling og forbedring av anskaffelsesdokumentene, inkorporering av miljø og samfunnsansvarshensyn, samt å ta i bruk nye dialogmetoder med leverandørene har hatt stor oppmerksomhet i 2016.

Elektronisk innlevering av tilbud er innført og benyttet gjennom hele 2016.

MILJØ- OG SAMFUNNSANSVAR

Det er et stadig økende fokus på miljø- og samfunnsansvar. ROAF har tatt signalene fra Stortinget om at offentlige virksomheter bør ta mer miljøhensyn og samfunnsansvar, og har derfor i 2016 satt i gang med sertifisering innenfor samfunnsansvar. ROAF følger opp dette i anskaffelsene ved bl.a. å anvende materialgjenvinningsgrad som tildelingskriterie, og tildele kontrakter til de som oppnår f.eks. høyest andel materialgjenvinningsgrad og energiutnyttelse. Andre benyttede kriterier er å belønne de mest miljøvennlige transportløsningene, emballasjeminimalisering, resirkulerbar emballasje, osv. Kravene som stilles følges opp gjennom kontrakten med bl.a. stikkprøvekontroller og dokumentkontroller utført av dedikert kontraktoppfølger.

ROAFs ettersorteringsanlegg har blitt utvidet og er nå spisset inn på å ta ut enda mer kvalitet i hver fraksjon. Anlegget har vært i drift i to år, og behovet for serviceavtaler for kritiske områder for å sikre stabil drift av anlegget, har meldt seg. Det er følgelig inngått rammeavtaler for transportbånd og sveising/mekaniske arbeider.

UTVIDELSE AV HENTEORDNING

I Aurskog-Høland og Rømskog ble det innført henteordning for glass- og metallemballasje på husstands nivå. Anskaffelsene rundt beholdere stimulerte til gjenbruk ved at man samlet inn beholdere som var brukt - og vasket og omprofilerte dem til beholdere for glass- og metallemballasje.

ROAF har også utvidet bilparken med ny komprimator bil med kran. Denne går på biogass som fylles på fyllestasjonen på ROAF miljøpark. I tillegg er det anskaffet bil og utstyr for å håndtere reparasjon og utskifting av beholderparken i egen regi.

KONSULENTTJENESTER

ROAF benytter innleide konsulenter kun på enkelte områder, der vi må komplettere egen kompetanse med spisskompetanse eksternt. Ved målrettet satsing på å bruke og styrke egen kompetanse er konsulentbruken redusert. Eksempel på et område hvor ROAF i 2016 har knyttet til seg ekstern spisskompetanse, er forsikringsmegler. Erfaringene er at forsikring er et svært spesialisert område der det er hensiktsmessig og kostnads-effektivt å benytte konsulent.

ROAF har også gjennomført anbudskonkurranse på juridisk bistand. På dette området er samfunnsutviklingen, samt ROAF sin vekst og kompleksitet, blant årsakene til at man på dette området har sett behov for å knytte til seg fast spisskompetanse.

RETTSAK - EIDSIVATING LAGMANNSRETT

Eidsivating lagmannsrett avsa dom i saken vedrørende erstatningssøksmål fra en leverandør. ROAF tapte denne saken og ble dømt til å betale erstatning for positiv kontraktsinteresse. ROAF anket saken til Høyesterett, men fikk avslag. ROAF er ikke enig i avgjørelsen og mener at lagmannsretten går for langt i sine vurderinger rundt behov som ROAF er best egnet til å bedømme.

RÖRAF

20

BIOGASSBILER

REGNSKAP 2016

Resultatregnskap 01.01.-31.12.

	NOTE	REGNSKAP 2016	BUDSJETT 2016	REGNSKAP 2015
Salgsinntekt	5	218 381 990	217 032 313	215 686 739
Leieinntekt		42 998	40 000	41 726
Annen driftsinntekt		2 100 775	110 000	340 184
Gevinst ved avgang driftsmidler				
Sum driftsinntekt		220 525 763	217 182 313	216 068 649
Forbruksmateriell		2 637 979	2 850 000	1 720 572
Renovatører		66 178 785	63 810 000	66 543 027
Drift av fyllplasser og anlegg	13	42 289 057	36 490 000	36 117 692
Lønn og andre sosiale kostnader	6,7	64 036 261	64 326 000	60 629 239
Salgs- og administrasjonskostnader		19 625 130	18 485 000	15 210 883
Ordinære avskrivninger	3	30 408 469	35 600 000	26 673 901
Nedskrivninger	3			
Tap ved avgang driftsmidler				
Tap på fordringer		39 498	50 000	50 000
Avsetning til etterdriftsfond	11	699 032	900 000	944 181
Sum driftskostnad		225 914 211	222 511 000	207 889 495
DRIFTSRESULTAT		-5 388 448	-5 328 687	8 179 153
FINANSPOSTER				
Renteinntekter		586 952	1 000 000	1 611 056
Rentekostnader	4	5 192 822	8 525 000	5 604 628
Andre finanskostnader		174 771		175 365
Sum finansinntekter og kostnader		-4 780 641	-7 525 000	-4 168 937
Ordinært resultat		-10 169 089	-12 853 687	4 010 215
Skatter	12	461 246		292 095
ÅRSRESULTAT		-10 630 335	-12 853 687	3 718 120
Overført annen egenkapital husholdning		-11 200 830		3 660 150
Overført annen egenkapital næringsinntekt				
Avsatt til utbytte fra andel næringsinntekt		570 497		57 970
Sum disponert		-10 630 333		3 718 120

Balanse pr. 31.12.

EIENDELER

	NOTE	2016	2015
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Anlegg under utførelse	3	0	0
Ettersorteringsanlegg	3	202 265 608	210 145 326
Bygninger	3	23 056 288	23 334 647
Tekniske installasjoner administrasjonsbygg	3	6 580 063	6 993 629
Anlegg og tomter Bøler	3	67 410 307	45 718 435
Tomter	3	1 713 602	1 752 034
Gjenvinningsstasjoner	3	5 028 447	6 020 949
Maskiner, trucker og biler	3	19 050 780	17 265 698
Containere og beholdere	3	11 236 521	8 731 846
Kontormaskiner og inventar	3	2 811 041	4 137 378
Sum varige driftsmidler		339 152 657	324 099 942
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i verdipapirer	10,11	215 292	665 921
Andre langsiktige fordringer		842 570	720 470
Sum finansielle anleggsmidler		1 057 862	1 386 391
SUM ANLEGGSMIDLER		340 210 519	325 486 333
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Kundefordringer	2	25 936 726	21 132 192
Andre fordringer		3 307 553	6 421 396
Sum fordringer		29 244 279	27 553 588
Bankinnskudd, kontanter o.l.	1	78 351 176	133 843 391
SUM OMLØPSMIDLER		107 595 455	161 396 979
SUM EIENDELER		447 805 974	486 883 312

EGENKAPITAL OG GJELD

	NOTE	2016	2015
EGENKAPITAL			
Bunden egenkapital			
Andelsinnskudd	8, 9	4 760 742	4 760 742
Sum innskutt egenkapital		4 760 742	4 760 742
Opptjent egenkapital			
Fond til dekning av fremtidig drift av deponiet		0	0
Justeringsfond	8	-4 605 480	7 965 624
Opptjent egenkapital husholdning	8	40 238 484	38 868 213
Opptjent egenkapital næring	8	10 000 000	10 000 000
Sum opptjent egenkapital		45 633 004	56 833 837
SUM EGENKAPITAL		50 393 746	61 594 579
GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	6	6 528 509	4 447 830
Avsetning til etterdriftsforpliktelser	11	41 876 943	41 177 911
Sum avsetning for forpliktelser		48 405 452	45 625 741
Annen langsiktig gjeld			
Langsiktige lån	4	291 663 610	312 954 830
Sum annen langsiktig gjeld		291 663 610	312 954 830
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		22 339 567	35 491 174
Betalbar skatt på næringsvirksomhet	12	461 287	292 096
Avsatt til utbytte, tilbakebetaling til eiere	8	570 497	971 587
Skyldige skattetrekk, arbeidsgiveravgift, mva o.l.		7 711 406	3 574 485
Påløpne lønninger, feriepenger		5 159 162	4 635 857
Annen kortsiktig gjeld		21 101 247	21 742 963
Sum kortsiktig gjeld		57 343 166	66 708 162
SUM GJELD		349 006 776	379 662 992
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		447 805 974	486 883 312

Kontantstrømanalyse

	NOTE	2016	2015
LIKVIDER TILFØRT / BRUKT PÅ VIRKSOMHETEN			
Årets resultat før skatt		-10 169 089	4 010 215
Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler		- 854 000	0
Årets betalte skatter		- 292 096	-1 150 379
Utbetalt utbytte		- 971 587	-1 398 578
Ordinære avskrivninger		30 408 469	26 673 901
Tilført fra årets virksomhet		18 121 697	28 135 159
Endring kundefordringer		-4 804 534	610 941
Endring i øvrige omløpsmidler eksklusiv likvider		3 113 865	-1 230 504
Endring leverandører		-13 151 607	14 605 287
Endring i øvrig kortsiktig gjeld		4 018 550	3 302 309
Endring i pensjoner		2 080 679	4 171 786
Endring i andre langsiktige forpliktelser		699 032	944 181
Netto likviditetsendring fra driften	A	-8 044 015	22 404 000
LIKVIDER TILFØRT / BRUKT PÅ INVESTERINGER:			
Investering i varige driftsmidler		-46 901 206	-50 150 060
Salg av varige driftsmidler (salgssum)		2 294 000	0
Utbetalt fra finansielle investeringer		328 529	351 066
Netto likviditetsendring fra investeringer	B	-44 278 677	-49 798 994
LIKVIDER TILFØRT / BRUKT PÅ FINANSIERING			
Opptak av ny gjeld/nedbetalt gammel gjeld		-21 291 220	-2 097 300
Innbetaling av egenkapital		0	4 274 359
Netto likviditetsendring fra finansiering	C	-21 291 220	2 177 059
Netto endring i likvider gjennom året	A+B+C	-55 492 215	2 917 224
Likviditetsbeholdning pr. 01.01.		133 843 391	130 926 167
Likviditetsbeholdning pr. 31.12.		78 351 176	133 843 391

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for øvrige foretak.

SALGSINTEKTER

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

OFFENTLIGE TILSKUDD

Investeringstilskudd balanseføres og resultatføring skjer i takt med avskrivningen av investeringen.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV BALANSEPOSTER

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Eiendeler som er tilknyttet varekretsløpet er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet. For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Varige anleggsmidler som forringes i verdi avskrives lineært over forventet økonomisk levetid. Anleggsmidlene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld i norske kroner, med unntak av andre avsetninger, balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede levetid. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmiddelets kostpris og avskrives i takt med driftsmiddelet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmiddelets stand ved kjøp av driftsmiddelet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi, foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere.

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

PENSJONER

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening basert på forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler, samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang, osv. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelser i balansen. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner fordeles over antatt gjenværende opptjeningstid. Det samme gjelder estimatavvik i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor).

Arbeidsgiveravgiften kostnadsføres basert på innbetalt pensjonspremie for sikrede (kollektive) pensjonsordninger, mens den er periodisert i samsvar med endring i pensjonsforpliktelsen for usikrede pensjoner.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter og bankinnskudd.

OMREGNING AV UTENLANDSK VALUTA

Transaksjoner i valuta blir omregnet til kursen på transaksjonstidspunktet. Agio/disagio som oppstår som følge av endringer i valutakurs mellom transaksjonstidspunkt og betalingstidspunkt er resultatført.

SKATTER

Selskapets skattekostnad er relatert til næringsvirksomheten. Selskapets virksomhet er i utgangspunktet ikke skattepliktig. Som følge av at det også drives næringsvirksomhet oppstår skatteplikt for denne delen av selskapets virksomhet. Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes med 24 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttegjort i nær framtid.

Noter til regnskapet

NOTE 1 BUNDNE MIDLER

Av totale likvide midler utgjør NOK 1.941.513 bundne skattetreksmidler.

NOTE 2 KUNDEFORDRINGER

Kundefordringene står oppført til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Det er avsatt NOK 200.000 til tap på fordringer pr. 31.12.

NOTE 3 ANLEGGSMIDLER

ANLEGG UTENOM BØLER	Maskiner/ trucker/biler	Kontormaskiner/ inventar/verktøy	Containere og beholdere	Grunnerverv	Gjenvinnings- stasjoner
Anskaffelseskost pr. 01.01.	52 702 612	12 192 521	17 692 894	2 290 542	20 268 892
Korreksjon av klassifisering tidligere år					
Tilgang gjennom året	8 507 993	919 707	5 607 519		
Avgang gjennom året	-3 611 820	- 52 691			
Anskaffelseskost pr. 31.12.	57 598 785	13 059 537	23 300 413	2 290 542	20 268 892
Akk. avskrivninger pr. 01.01.	35 435 914	8 055 883	8 961 047	538 751	14 247 944
Korreksjon av klassifisering tidligere år					
Avgang avskrivninger	-2 171 820	- 52 691			
Årets avskrivninger	5 283 911	2 245 304	3 102 845	38 189	992 501
Akk. av- og nedskrivn. pr. 31.12.	38 548 005	10 248 496	12 063 892	576 940	15 240 445
Bokført verdi pr. 31.12.	19 050 780	2 811 041	11 236 521	1 713 602	5 028 447
Avskrivningstid	5-7 år	3-7år	7år	20 år	10 år

ANLEGG BØLER	Bygninger	Tekniske installasjoner	Anlegg Bøler	Grunnerverv Bøler	Sorterings- anlegg	Sum anlegg totalt
Anskaffelseskost pr. 01.01.	40 574 003	8 265 958	101 376 143	14 350 519	222 339 337	492 053 421
Tilgang gjennom året	1 323 716		14 708 094	13 836 953	1 997 224	46 901 206
Avgang gjennom året						-3 664 511
Anskaffelseskost pr. 31.12.	41 897 719	8 265 958	116 084 237	28 187 472	224 336 561	535 290 116
Akk. avskrivnin. pr. 01.01.	17 239 358	1 272 329	67 530 927	2 477 315	12 194 033	167 953 501
Avgang avskrivninger						
Årets avskrivninger	1 602 073	413 566	6 705 328	147 832	9 876 920	30 408 469
Akk. av- og nedskrivn. pr. 31.12.	18 841 431	1 685 895	74 236 255	2 625 147	22 070 953	196 137 459
Bokført verdi pr. 31.12.	23 056 288	6 580 063	41 847 982	25 562 325	202 265 608	339 152 657
Avskrivningstid	20-50 år	10 år	10-20 år	20 år	20-30 år	

ANSKAFFELSER OG SALG DE SISTE FEM ÅR	2012	2013	2014	2015	2016	SUM
Nyinvesteringer	61 077 331	170 272 551	53 073 022	50 150 060	50 150 060	431 624 230
Salg	0	0	1 059 850	0	2 294 000	3 353 850

NOTE 4 LANGSIKTIG GJELD

Langsiktig gjeld består av følgende lån:

NORGES KOMMUNALBANK OG KOMMUNEKREDITT	Rentesats	Lånesaldo 2016	Lånesaldo 2015
Lån med 12 års løpetid tatt opp i 2007	1,81 %	5 172 560	6 896 720
Lån med 12 års løpetid tatt opp i 2008	1,85 %	5 769 280	6 923 120
Lån med 20 års løpetid tatt opp i 2012	1,71 %	16 817 500	17 902 500
Lån med 10 års løpetid tatt opp i 2012	1,71 %	5 115 000	6 045 000
Lån med 20 års løpetid tatt opp i 2012	1,81 %	8 000 000	8 500 000
Lån med 25 års løpetid tatt opp i 2013 (økt opptak 2014)	1,71 %	136 033 310	141 166 650
Lån med 20 års løpetid tatt opp i 2013	1,71 %	66 000 000	70 000 000
Lån med 9 års løpetid tatt opp i 2014	1,86 %	11 666 680	13 333 340
Lån med 8 års løpetid tatt opp i 2014	1,86 %	19 875 000	23 187 500
Lån med 20 års løpetid tatt opp i 2015	1,86 %	9 500 000	10 000 000
Lån med 5 års løpetid tatt opp i 2015	1,86 %	7 714 280	9 000 000
Sum		291 663 610	312 954 830

Lån med forfall senere enn fem år (2020)	168 362 600	175 271 760
Vedtatt låneramme	500 000 000	365 000 000

Lånene er garantert av deltakerkommunene.

NOTE 5 SALGSINNTEKTER

	2016	2015
Utfakturert driftstilskudd til medlemskommunene	166 403 444	165 975 059
Behandlingsinntekter og salg renovasjonsmateriell	51 978 546	49 711 680
Sum	218 381 990	215 686 739
Vedtatt driftstilskudd	164 025 013	166 152 333
Periodisering, forskuddsfakturering	2 378 431	-177 274
Utfakturert driftstilskudd til medlemskommunene	166 403 444	165 975 059

NOTE 6 PENSJONER

Selskapet omfattes av følgende pensjonsordninger:

1. Ordinær alderspensjon
2. Avtalefestet pensjon (AFP)
3. Tilleggspensjon for perioden 62-67 år

Ordinær alderspensjon og avtalefestet pensjon (AFP) er dekket gjennom Kommunal Pensjonskasse (KLP). Innskudd i pensjonsordningene finansieres via innbetaling fra de ansatte, samt av selskapets drift. Totalt inngår 84 personer i pensjonsordningen.

Følgende forutsetninger er lagt til grunn ved beregningen av forpliktelsen som er finansiert via KLP.

- Diskonteringsrente	2,60 %
- Årlig avkastning	3,60 %
- Årlig lønnsvekst	2,50 %
- Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp	2,25 %

	2016	2015
PENSJONSKOSTNADER		
Nåverdi av årets opptjening	6 456 984	6 797 121
Rentekostnad	1 544 178	1 511 705
Brutto pensjonskostnad	8 001 162	8 308 826
Forventet avkastning	-1 297 818	-1 237 317
Administrasjonskostnad	306 312	298 445
Netto pensjonskostnad før arbeidsgiveravgift	7 009 656	7 369 954
Arbeidsgiveravgift	988 361	1 039 164
Resultatført actuarielt tap (gevinst)	426 829	1 296 764
Netto pensjonskostnad etter arbeidsgiveravgift	8 424 846	9 705 882
Ansattes egenandel	-836 867	-769 575
Arbeidsgiveravgift	-988 361	-1 039 164
Netto pensjonskostnad i regnskapet	6 599 618	7 897 143
PENSJONSFORPLIKTELSER		
Brutto påløpt forpliktelse	61 187 491	51 624 242
Pensjonsmidler	45 483 495	-37 590 331
Ikke resultatført estimatendring/-avvik og planendringer	11 389 750	-11 564 862
Netto påløpt forpliktelse før arbeidsgiveravgift	4 314 246	2 469 049
Arbeidsgiveravgift	2 214 263	1 978 781
Netto påløpt forpliktelser etter arbeidsgiveravgift	6 528 509	4 447 830
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	6 528 509	4 447 830

Betydelige endringer i økonomiske forutsetninger medfører endring i pensjonsforpliktelsen og pensjonskostnadene for 2015. De vesentligste endringene er diskonteringsrente som er endret fra 2,7 % i 2015 til 2,6 % i 2016, og forventet avkastning som er økt fra 3,3 % i 2015 til 3,6 % i 2016.

NOTE 7 LØNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSE

	2016	2015
LØNSKOSTNADER		
Lønninger	47 783 452	42 027 791
Arbeidsgiveravgift	7 627 123	6 773 128
Pensjonskostnader	6 599 618	7 897 143
Andre ytelser	2 026 068	3 931 177
Sum	64 036 261	60 629 239

Gjennomsnittlig antall årsverk i løpet av regnskapsåret har vært 90,3.

	Daglig leder	Styret
LØNN	1 163 690	374 300
Premie til pensjonsordninger, estimert andel av pensjonskostnader	155 780	0
Sum lønn og godtgjørelse	1 319 470	374 300

KOSTNADSFØRT HONORAR TIL REVISOR (EKS MVA)

Lovpålagt revisjon	215 000
Andre tjenester utenfor revisjonen	133 347
Sum honorar til revisor	348 347

NOTE 8 EGENKAPITAL

	Andelskapital	Justeringsfond	Opptjent EK husholdning	Opptjent EK næring	SUM
Egenkapital pr. 31.12.2015	4 760 742	7 965 624	38 868 213	10 000 000	61 594 579
Avsatt utbytte til utbetaling i 2017				-570 497	-570 497
Årets resultat			-11 200 832	570 497	-10 630 335
Endring justeringsfond		-12 571 104	12 571 104		
Egenkapital pr. 31.12.2016	4 760 742	-4 605 480	40 238 506	10 000 000	50 393 746

Utgående balanse justeringsfond, kr -4.605.480 kommer til tillegg i driftstilskudd for budsjettåret 2018.

NOTE 9 EIERINFORMASJON

FØLGENDE KOMMUNER ER DELTAKERE I SELSKAPET PR. 01.01.:	Eierandel
1. Enebakk	5,69 %
2. Fet	5,95 %
3. Gjerdrum	3,31 %
4. Lørenskog	19,03 %
5. Nittedal	11,96 %
6. Rælingen	9,12 %
7. Skedsmo	27,48 %
8. Sørum	9,13 %
9. Aurskog-Høland	8,33 %
	100 %

Hver eier har rettigheter lik eierandel.

NOTE 10 INVESTERING I VERDIPAPIRER

VERDIPAPIRER LANGSIKTIG	Anskaffelses- tidspunkt	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi
Nordea Market	2008	215 292	215 292
Sum langsiktige investeringer i verdipapirer, se også note 11		215 292	215 292

NOTE 11 AVSETNING TIL FORPLIKTELSE

Relatert til forskrift 2004-06-01 om gjennvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) og Statens forurensingstilsyns veileder om krav til finansiell garanti av 2006, er det foretatt et estimat på forpliktelse til avslutning og etterdrift av deponiet på Bøler. Det er satt av til en forpliktelse på kr 33.799.880 til avslutning og 30 års etterdrift av deponiet i perioden 2040-2079. Dette utgjør 100 % av den totale forpliktelsen og er nåverdiregnet basert på en kalkulasjonsrente på 4 % og avslutning av all virksomhet.

Andel av likvider kr. 41.876.943 er direkte knyttet til finansiering av forpliktelser til etterdrift. Årets avkastning av midlene, kr. 699.032 er øremerket kostnader til etterdrift. Avsetning til etterdriftsforpliktelse er økt tilsvarende i regnskapet i likhet med tidligere år. Total bokført forpliktelse utgjør kr. 41.876.943 pr. 31.12.2016.

NOTE 12 SKATT

Selskapet har vært i dialog med Skatt Øst vedrørende skatteplikt for næringsinntekten de siste årene. Fra 2010 har selskapet levert ligningspapirer og beregnet skatt på næringsvirksomheten.

ÅRETS SKATTEKOSTNAD FORDELER SEG PÅ:	2016	2015
Betalbar skatt	461 246	292 095
Sum skattekostnad	461 246	292 095

BEREGNING AV ÅRETS SKATTEGRUNNLAG:

Resultat før skattekostnad	-10 169 089	4 010 215
Resultat fra husholdningsvirksomhet	11 200 832	-3 660 150
Permanente forskj.; næringsvirksomhetens andel av gebyrer og ikke fradragber. kostn.	307 484	87 109
Anleggsmidler, forskjell mellom årets regnskapsmessige og skattemessige avskrivninger	-362 880	-786 619
Endr. i midlertidige forskj.; næringsvirksomhetens andel av etterdriftsfond og pensjonsforpl.	868 644	1 431 280
Årets skattegrunnlag	1 844 991	1 081 835

OVERSIKT OVER MIDLERTIDIGE FORSKJELLER:

Fordringer	-186 877	-197 043
Avsetning etter god regnskapsskikk, andel av etterdriftsfond	-30 841 669	-30 212 540
Pensjoner	-676 150	-426 469
Sum	-31 704 696	-30 836 052

24 % / 25 % utsatt skatt (skattefordel)	-7 609 127	-7 709 013
---	------------	------------

Utsatt skattefordel er ikke bokført, da bruk av etterdriftsfond ligger langt fram i tid.

NOTE 13 DRIFT FYLLPLASSER OG ANLEGG

I forhold til budsjettet er det et avvik (merkostnad) på ca. kr. 5.800.000. Dette skyldes i all hovedsak økning i innleid hjelp, høyere driftskostnader ettersorteringsanlegg, samt utlegg som er viderefakturert (under inntekter). I tillegg noen mindre budsjettavvik på andre poster.

BHL DA
Elias Smiths vei 24
1337 Sandvika

Org. nr.: 992 768 061

Telefon: 66 85 59 00
E-post: td@bhl.no
Internett: www.bhl.no

Medlemmer av
Den norske Revisorforening

Ansvarlig revisor:
Trond Dolvik

Til representantskapet i
Romerike Avfallsforedling IKS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Romerike Avfallsforedling IKS sitt årsregnskap som viser et underskudd på NOK 10.630.335. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen. I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov,

A member of
Nexia
International

BHL DA is a member firm of the "Nexia International" network. Nexia International Limited does not deliver services in its own name or otherwise. Nexia International Limited and the member firms of the Nexia International network are not part of a worldwide partnership. Member firms of the Nexia International network are independently owned and operated. Nexia International Limited does not accept any responsibility for the commission of any act, or omission to act by, or the liabilities of, any of its members. Nexia International Limited does not accept liability for any loss arising from any action taken, or omission, on the basis of the content in this publication or any documentation and external links provided. The trade mark NEXIA INTERNATIONAL, NEXIA and the NEXIA logo are owned by Nexia International Limited and used under license. References to Nexia or Nexia International are to Nexia International Limited or to the "Nexia International" network of firms, as the context may dictate. For more information, visit www.nexia.com.

forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Sandvika, 9. mars 2017

BHL DA

Trond Dolvik
Statsautorisert revisor

Etterkalkyle selvkost 2016

HUSHOLDNINGSRENOVASJON	Resultat ROAF 2016	Resultat ROAF 2015
KALKYLE		
Driftstilskudd medl.kommunene	164 025 012	166 152 336
Øvrige salgsinntekter	25 621 205	24 366 644
Inntekter	189 646 217	190 518 980
Driftskostnader	172 751 595	161 320 560
Finansposter korrigering		169 124
Direkte driftsutgifter	172 751 595	161 489 684
Avskrivningskostnad	25 549 247	23 846 606
Kalkulatorisk rente	4 592 515	5 150 661
Direkte kapitalkostnader	30 141 762	28 997 267
Indirekte kostnader		
Driftskostnader	202 893 357	190 486 951
+/- Gevinst/tap ved salg/utrangering av anleggsmiddel	647 980	-6 640
Resultat	-12 599 160	25 390
Kostnadsdekning i %	-6,2 %	100 %
Justeringsfond pr. 01.01.	7 965 624	7 788 670
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-12 599 160	25 390
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	28 056	151 564
JUSTERINGSFOND PR. 31.12.	-4 605 480	7 965 624

Splitt av sysselsatt kapital pr. 31.12.

Miljødirektoratet M-258 | 2014 Beregning av kommunale avfallsgebyr - Utdypning av avfallsforskriftens kapittel 15

Pkt 2.3.2 Separate regnskap - siste ledd: Balansen kan avgrenses til netto sysselsatt kapital, dvs. drifts- og anleggsmidler, samt arbeidskapital. Dette innebærer at pensjonsforpliktelser og eventuelt utsatt skatt, dersom virksomheten er innenfor skatteplikt på dette området, kan holdes utenfor.

EIENDELER

	2016		2015	
	Husholdning	Næring	Husholdning	Næring
ANLEGGSMIDLER				
Varige driftsmidler				
Anlegg under utførelse				
Ettersorteringsanlegg	182 625 618	19 639 991	190 180 307	19 965 019
Bygninger	20 378 902	2 677 386	20 707 676	2 626 972
Tekniske installasjoner administrasjonsbygg	5 787 824	792 240	6 181 180	812 448
Anlegg og tomter Bøler	59 532 949	7 877 358	39 893 031	5 825 404
Tomter	1 547 221	166 381	1 585 613	166 421
Gjenvinningsstasjoner	4 540 411	488 036	5 451 910	569 039
Maskiner, trucker og biler	17 781 082	1 269 699	16 184 904	1 080 794
Containere og beholdere	10 301 965	934 556	8 040 861	690 986
Kontormaskiner og inventar	2 609 256	201 785	3 826 178	311 200
Sum varige driftsmidler	305 105 226	34 047 431	292 051 659	32 048 283
Finansielle anleggsmidler				
Investeringer i verdipapirer	78 216	137 076	252 650	413 271
Andre langsiktige fordringer	741 125	101 445	636 773	83 697
Sum finansielle anleggsmidler	819 340	238 522	889 424	496 967
SUM ANLEGGSMIDLER	305 924 566	34 285 953	292 941 083	32 545 250
OMLØPSMIDLER				
Fordringer				
Kundefordringer	21 506 471	4 430 255	17 869 018	3 263 174
Andre fordringer	2 872 173	435 380	5 811 326	610 070
Investeringer i verdipapirer				
Sum fordringer	24 378 643	4 865 636	23 680 344	3 873 244
Bankinnskudd, kontanter o.l.	32 885 279	3 526 640	83 623 902	8 981 446
Sum omløpsmidler	57 263 921	8 392 276	107 304 246	12 854 689
SUM EIENDELER	363 188 488	42 678 229	400 245 328	45 399 940

EGENKAPITAL OG GJELD

	2016		2015	
	Husholdning	Næring	Husholdning	Næring
EGENKAPITAL				
Bunden egenkapital				
Andelsinnskudd	4 760 742		4 760 742	
Sum innskutt egenkapital	4 760 742	0	4 760 742	0
Opptjent egenkapital				
Fond til dekning av fremtidig drift av deponiet				
Justeringsfond	-4 605 480		7 965 624	
Opptjent egenkapital husholdning	40 238 484		38 868 213	
Opptjent egenkapital næring		10 000 000		10 000 000
Sum opptjent egenkapital	356 33 004	10 000 000	46 833 837	10 000 000
SUM EGENKAPITAL	40 393 746	10 000 000	51 594 579	10 000 000
GJELD				
Avsetning for forpliktelser				
Pensjonsforpliktelser				
Avsetning til etterdriftsforpliktelse				
Sum avsetning for forpliktelser	0	0	0	0
Annen langsiktig gjeld				
Langsiktige lån				
Sum annen langsiktig gjeld	0	0	0	0
Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld	20 170 395	2 169 172	32 119 307	3 371 866
Betalbar skatt på næringsvirksomhet		461 287		292 096
Avsatt til utbytte, tilbakebetaling til eiere		570 497		971 587
Skyldige skattetrekk, arbeidsgiveravgift, mva o.l	6 866 675	844 731	3 158 991	415 494
Påløpne lønninger, feriepenger	4 537 999	621 163	4 097 311	538 547
Annen kortsiktig gjeld	20 569 931	531 315	20 937 795	805 168
Sum kortsiktig gjeld	52 145 000	5 198 166	60 313 404	6 394 758
SUM GJELD	52 145 000	5 198 166	60 313 404	6 394 758
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	92 538 746	15 198 166	111 907 983	16 394 758

ROMERIKE AVFALLSFÖREDLING IKS | Postadresse: Postboks 98, NO-2021 Skedsmokorset
Besøksadresse: Bølerveien 93, Skedsmokorset - www.roaf.no
Telefon: +47 07623 | E-post: firmapost@roaf.no

KLIMAKOMPENSERT PAPIR

Design: Createurene.no
Trykk: 07-Gruppen

RöAF
Romerike Avfallsforedling IKS